

**T.C
HALIÇ ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
GRAFİK TASARIM ANA SANAT DALI
GRAFİK TASARIM PROGRAMI**

**TELEVİZYON HABERLERİNDE GRAFİK TASARIMIN
YERİ VE ÖNEMİ**

YÜKSEK LİSANS TEZİ

**Hazırlayan
Mesut İLHAN**

**Danışmanı
Yrd. Doç. Nuri SEZER**

İstanbul – 2010

T.C.

HALIÇ ÜNİVERSİTESİ

SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ MÜDÜRLÜĞÜNE

Grafik Tasarım Anasanat Dalı Grafik Tasarım Programı Tezli Yüksek Lisans öğrencisi **MESUT İLHAN** tarafından hazırlanan **“Televizyon Haberlerinde Grafik Tasarımın Yeri ve Önemi”** adlı bu çalışma jürimizce yüksek Lisans Tezi olarak kabul edilmiştir.

Sınav Tarihi : 25.06.2010

(Jüri Üyesinin Ünvanı, Adı, Soyadı ve Kurumu) :

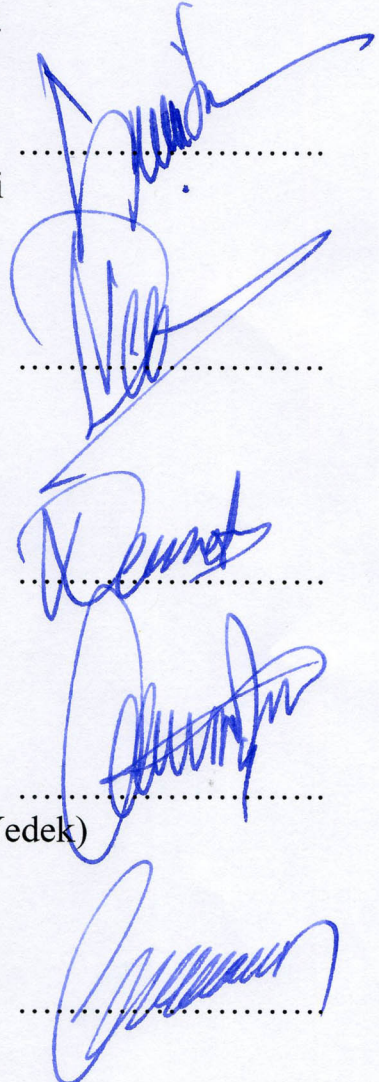
Jüri Üyesi: Yrd.Doç.Nuri SEZER
Danışman-HAL.Üniv.Grafik Tas.ASD Öğr.Üyesi

Jüri Üyesi: Prof.Dr.Şebnem R.TEMİR
HAL.Üniv.Teks.ve Moda Tas.ASD Öğr.Üyesi

Jüri Üyesi: Yrd.Doç.Demet KARAPINAR
HAL.Üniv.Grafik Tas.ASD Öğr.Üyesi

Jüri Üyesi: Prof.Dr.Esin SARIOĞLU
HAL.Üniv.Teks.ve Moda Tas.ASD Öğr.Üyesi (Yedek)

Jüri Üyesi: Yrd.Doç.Savaş ÇEVİK
HAL.Üniv.Grafik Tas.ASD Öğr.Üyesi (Yedek)

TEŞEKKÜR

Bu çalışmanın gerçekleőmesinde her tŸrlŸ yardım, uyarı ve yapıcı eleőtirileriyle bŸyŸk emeği geçen danıőmanım Sayın Yrd. Doç. Nuri Sezer'e, yine emeği geçen tŸm hocalarıma ve arkadaőlarıma, teőekkŸr ederim.

İÇİNDEKİLER

Sayfa No.

ŞEKİLLER LİSTESİ	II
ÖZET	III
ABSTRACT	IV
KISALTMALAR	V
TEŞEKKÜR	VI
GİRİŞ	1
1. TELEVİZYON HABERİ	2
1.1 Televizyon Haberciliği	2
1.1.2. Haberin Yapısal Özellikleri	3
1.2. Haber Çeşitleri	4
1.2.1. Gündem Haberleri	4
1.2.2. Politika ve Siyaset Haberleri	4
1.2.3 Dünya Haberleri	4
1.2.4 Ekonomi Haberleri	5
1.2.5 Spor Haberleri	7
1.2.6 Hava ve Yol Haberleri	8
1.2.7 Kültür ve Sanat Haberciliği	8
1.2.8 Adli ve Polis Haberleri	10
1.2.9 Eğitim Haberleri	10
1.2.10 Magazin Haberleri.....	11
1.2.11 Sağlık Haberleri	12
1.2.12 Teknoloji Haberleri	13
1.2.13 Yerel Haberler	14
1.3 Haber Görüntü Kaynakları	14
1.4 Haberin Yayına Hazırlık Süreci	15
2. GRAFİK TASARIM VE HABERLERDE GRAFİK TASARIMIN ÖNEMİ.....	16
2.1 Grafik Tasarım	16
2.2 Başlıca Kullanılan Profesyonel Grafik Programları	17

2.3 Tipografi	17
2.4 Renk	18
2.4.1 RGB Renk Sistemi	19
2.4.2 Renklerin Algıya Etkisi.....	20
2.5 Haber Grafiği.....	22
2.5.1 Haber Grafiğinin Kullanım Alanları ve Nedenleri	22
2.5.2 Kullanım Alanları	22
2.5.3 Haberlerde Grafiğin Kullanım Nedenleri	23
2.6 Haber Grafiğinin Hazırlık Süreci	24
2.6.1 Şablon Hazırlanması ve Grafikte Dikkat Edilmesi Gerekenler.....	25
2.7 Haber Grafik Türleri	31
2.7.1 Haber Grafiği	31
2.7.1.1 Haber Destek Grafiği	31
2.7.1.2 Olay Haber Grafiği	35
2.7.1.3 Kişi Grafiği	37
2.7.1.4 Harita Grafiği	39
2.7.1.5 Görüntü Destek Grafiği	42
2.7.1.6 Fotoğraf Kullanımı Grafiği.....	44
2.7.1.7 Kapak ve Plazma Grafiği	46
2.7.2 Ekonomi Grafiği.....	50
2.7.2.1 Ekonomi Haber Destek Grafiği.....	50
2.7.2.2 Çizgi ve Pasta Grafikleri.....	53
2.7.2.3 Borsa ve Para Grafiği	55
2.7.3 Spor Grafiği.....	57
2.7.3.1 Spor Haber Destek Grafiği	57
2.7.3.2 Kişi Grafiği	59
2.7.3.3 Maç Öncesi ve Maç Sonrası Grafiği.....	61
2.7.3.4 Kapak ve Plazma Grafiği.....	63
2.7.4 Son Dakika Grafiği.....	64
2.7.5 Telefon Bağlantı Grafiği	65
2.7.6 Aktüel ve Kültür Sanat Grafikleri	66

2.7.7 Anket Grafikleri	67
2.7.8 Hava Durumu ve Yol Grafikleri.....	68
2.7.8.1 Hava Durumu Grafikleri.....	68
2.7.8.2 Yol Durumu Grafikleri	69
SONUÇ	70
KAYNAKLAR	71
ÖZGEÇMİŞ	73

ŞEKİLLER LİSTESİ

	Sayfa No.
Şekil 2.1: RGB renk çemberi	20
Şekil 2.2: Photoshop'ta yeni bir sayfa açmak	25
Şekil 2.3: Photoshopta 720x576 açılan sayfa.....	26
Şekil 2.4: Tamamlanmış kadraj sayfası	27
Şekil 2.5: Fonu oluşturulmuş alt başlık, haber metni görsellerin kullanılacağı alan	28
Şekil 2.6: Fonu oluşturulmuş üst başlık alanı belirlenmiş şablon	28
Şekil 2.7: Kullanım alanları tamamlanmış şablon	29
Şekil 2.8: Yayına hazır haber grafiği	30
Şekil 2.9: Haber Grafiği (Haber Turk)	32
Şekil 2.10: Haber Grafiği (Haber Turk)	33
Şekil 2.11: Haber Grafiği (NTV)	34
Şekil 2.12: Haber Grafiği (Haber Turk)	35
Şekil 2.13: Haber Grafiği (Haber Turk)	36
Şekil 2.14: Kişi Grafiği (NTV)	37
Şekil 2.15: Haber Grafiği (Haber Turk).....	38
Şekil 2.16: Harita Grafiği (El Cezire)	39
Şekil 2.17: Harita Grafiği (NTV)	40
Şekil 2.18: Harita Grafiği (Haber Turk)	41
Şekil 2.19: Görüntü Destek Grafiği (Show TV)	42
Şekil 2.20: Görüntü Destek Grafiği (ATV)	43
Şekil 2.21: Fotoğraf Grafiği (NTV)	44

Şekil 2.22: Fotoğraf Grafiği (Kanal Turk)	45
Şekil 2.23: Kapak ve Plazma Grafiği (El Cezire)	46
Şekil 2.24: Kapak ve Plazma Grafiği (NTV)	47
Şekil 2.25: Kapak ve Plazma Grafiği (TRT)	48
Şekil 2.26: Kapak ve Plazma Grafiği (Show TV)	49
Şekil 2.27: Ekonomi Grafiği (Haber Turk)	51
Şekil 2.28: Ekonomi Grafiği (NTV)	52
Şekil 2.29: Çizgi ve Pasta Grafiği (NTV)	53
Şekil 2.30: Çizgi ve Pasta Grafiği (Haber Turk)	54
Şekil 2.31: Borsa ve Para Grafiği (TRT)	55
Şekil 2.32: Borsa ve Para Grafiği (NTV).....	56
Şekil 2.33: Spor Grafiği (Haber Turk)	57
Şekil 2.34: Spor Grafiği (Haber Turk).....	58
Şekil 2.35: Spor Kişi Grafiği (Haber Turk)	59
Şekil 2.36: Spor Kişi Grafiği (NTV)	60
Şekil 2.37: Maç Öncesi ve Maç Sonrası Grafiği (Haber Turk)	61
Şekil 2.38: Maç Öncesi ve Maç Sonrası Grafiği (NTV)	62
Şekil 2.39: Kapak ve Plazma Spor Grafiği (Haber Turk)	63
Şekil 2.40: Son Dakika Grafiği (Haber Turk)	64
Şekil 2.41: Telefon Bağlantı Grafiği (CNN Turk)	65
Şekil 2.42: Aktüel, Kültür Sanat Grafiği (NTV)	66
Şekil 2.43: Anket Grafiği (Haber Turk)	67
Şekil 2.44: Hava Durumu Grafiği (TV NET)	68
Şekil 2.45: Yol Durumu Grafiği	69

GENEL BİLGİLER

Adı ve Soyadı : Mesut İLHAN
Ana Sanat Dalı : Grafik Tasarım
Programı : Grafik Tasarım
Tez Danışmanı : Yrd. Doç. Nuri SEZER
Tez Türü ve Tarihi : Yüksek Lisans-Haziran 2010

TELEVİZYON HABERLERİNDE GRAFİK TASARIMIN YERİ VE ÖNEMİ

ÖZET

“Televizyon Haberlerinde Grafik Tasarımın Yeri ve Önemi” konulu bu tez iki bölümde incelenmiştir. “Televizyon Haberi” başlıklı birinci bölümde; Televizyon haberciliği, haberin yapısal özellikleri, haber çeşitleri ve bu haber çeşitlerinin neler olduğu anlatılırken ayrıca haber kaynağının nelerden beslendiği de aktarılıyor. Bu çalışmada, haber görüntü kaynakları ve haberin yayına hazırlık süreci de ayrıntılı biçimde ele alınıyor.

“Grafik Tasarım” başlıklı ikinci bölüm içerisinde ise; Renklerin özellikleri, televizyonda kullanılması gereken renk uzayı, renklerin insanlar üzerindeki etkisi ve haber grafiğinin alanları ele alınıyor. Haberde neden grafik kullanmalıyız?, Haber grafiğinin hazırlık süreci nedir?, şablon hazırlanma sürecinde nelere dikkat edilir?, Haber grafik türleri nelerdir? Sorularının cevapları bu çalışmada verilen örnekler yardımıyla destekleyici ve öğretici bir sunumla tamamlanıyor.

Anahtar Kelimeler: Televizyon Haberi, Grafik Tasarım

GENERAL KNOWLEDGE

Name and Surname : Mesut İLHAN
Master of Arts : Graphic Design
Program : Graphic Design
Supervisor : Asist. Prof. Nuri SEZER
Degree Awarded and Date : Master June 2010

TELEVISION NEWS AND THE IMPORTANCE AND ROCE OF THE GRAPHIC DESIGN

ABSTRACT

That thesis which themed “The Place and Importance of Graphic Design on Television News” is examined by two chapters. In Chapter One, entitled “Television News”, explained topics are television journalism, idiosyncrasies of news and what sorts of news are. And also where news sources are fed from is disclosed. In the thesis, image sources of news and the process of editing news are taken up in detail as well.

In Chapter Two, entitled “Graphic Design”, stated topics are characteristics of colours, which colour space should be used on TV, influence of colours on people and fields of news graphic. The questions “Why are we supposed to use graphic on news? What is the preparation process of news graphic? What should we regard on the preparation process of template? What are sorts of news graphic?” are answered in that chapter. And all those answers are complemented with examples and an informative and supportive presentation.

Key Words: TV News, Graphic Design

KISALTMALAR

- V.b** : Ve benzeri
İMKB : İstanbul Menkul Kıymetler Borsası
YGS : Yükseköğretime Geçiş Sınavı
KPSS : Kamu Personel Seçme Sınavı
ALES : Akademik Personel ve Lisansüstü Eğitimi Giriş Sınavı
SBS : Seviye Belirleme Sınavı
ÖSYM : Yükseköğretim Kurulu Öğrenci Seçme ve Yerleştirme Merkezi
YÖK : Yükseköğretim Kurulu
VTR : Video kayıt ve okuma sistemi
s. : Sayfa

GİRİŞ

Her geçen gün sayısı giderek artan haber kanalları ve haber programları, ülkemizin ve dünyanın en ücra köşelerindeki en küçük bir gelişmeyi dahi çok çabuk habere dönüştürür. İzleyicilere aktarılan haberlerin daha etkili bir şekilde sunulması için haber grafiklerine ihtiyaç duyulur. Gelişen ve yaygınlaşan televizyon haberciliğinde grafik kullanımı büyük önem taşır. Her geçen gün önemi giderek artmakta olan bu grafik tasarımının yeni sayılabilecek olan sektöründe, kullanılan grafikleri sınıflandırmak ve uygulama alanlarını yazıya dökmek için hazırlanan bu çalışma iki bölümden oluşmaktadır.

“Televizyon Haberi” başlıklı birinci bölümde; Televizyon haberciliği, haberin yapısal özellikleri, haber çeşitleri ve bu haber çeşitlerinin neler olduğu anlatılırken ayrıca haber kaynağının nelerden beslendiği de aktarılıyor. Bu çalışmada, haber görüntü kaynakları ve haberin yayına hazırlık süreci de ayrıntılı biçimde ele alındı.

“Grafik Tasarım” başlıklı ikinci bölüm içerisinde ise; Renklerin özellikleri, televizyonda kullanılması gereken renk uzayı, renklerin insanlar üzerindeki etkisi ve haber grafiğinin alanları ele alınıyor. Haberde neden grafik kullanmalıyız?, Haber grafiğinin hazırlık süreci nedir?, Şablon hazırlanma sürecinde nelere dikkat edilir?, Haber grafik türleri nelerdir? Sorularının cevapları bu çalışmada verilen örnekler yardımıyla destekleyici ve öğretici bir sunumla tamamlanıyor.

1. BÖLÜM

TELEVİZYON HABERİ

1.1 Televizyon Haberciliği

Televizyon hızlı bir kitle iletişim aracıdır hem kulağa hem de göze hitap eder. Haber verme işlevi bağlamından yaklaşıldığında televizyon, kısa sürede en fazla etkiye sahip kitle iletişim aracı olarak tanımlanır. Televizyon haber bültenleri, aynı zamanda televizyon kanalının prestijini, güvenilirliğini ortaya koyması açısından son derece önemlidir.

Televizyon, tüm kültürleri içeren ve yansıtan bir araçtır. Televizyon izlemek için okuma yazma bilmeye, bir çok zihinsel, fiziksel yetiyi elde etmeye, fazla çaba harcamaya gerek yoktur.

Televizyon izlemek neredeyse bedavadır. Sunduğu içeriğin maliyeti dikkate alındığında bir televizyon alıcısına sahip olmak ve elektrik faturasını ödemek, bu içeriğe sahip olmak için yeterlidir. Televizyon demokratiktir; aynı mesajı aynı anda dinleyen herkese iletir. Televizyonun düğmesine basmak yeterlidir. İzleyiciden herhangi bir ön koşul istemez. Televizyon hızlıdır. Bu nedenle toplumsal, ekonomik, siyasi güç kazanmak isteyen kurum ve kişiler televizyon sahibi olmak isterler. Bundan dolayı televizyon kanallarının büyük çoğunluğu holdinglere aittir.

Öte yandan televizyon, en kolay yalan söylenebilen iletişim araçlarından biridir. Gerçeği kolaylıkla çarpıtabilme özelliğine sahiptir. Bunun yanında en kolay sansürlenebilen kitle iletişim aracıdır. Uluslararası denetime en açık kitle iletişim aracıdır. Elektronik yapısı, frekans ve uydu yörüngelerine bağlıdır. Büyük yatırım gerektirir ve kendini ancak uzun dönemde amorti eder.

Günümüzde haber içeriği giderek görüntüye odaklı hale gelmiştir. Bol resimli kitle gazetelerinin gördüğü ilgiden sonra teknolojinin de gelişmesi sayesinde,

televizyon haberciliği hızla gelişmiştir. Modern toplumlarda televizyon insanların günlük yaşamlarının önemli bir bölümünü almaktadır. Bu nedenle en önemli kitle iletişim araçlarından biridir (Millî Eğitim Bakanlığı Gazetecilik Televizyon Haber Yazımı [MEB], 2008, s: 3).

1.1.2. Haberin Yapısal Özellikleri

Günümüz yayıncılığındaki gelişmeleri dikkate alırsak, televizyon haberciliğinin yapısal özelliklerini şöyle sıralayabiliriz.

- Televizyon haberleri çoğunlukla olaya dayalı haberlerdir. Haberler olaya ve konuya dayalı olarak ikiye ayrılabilir. Olaya dayalı haberler görüntülü olduğundan, televizyonda daha çok yer almaktadır. Konuya dayalı haberler soyut haberler olduğundan bunlara daha az yer verilmektedir. Örneğin televizyonda, Hıristiyan olan ünlü bir mankenin kilisedeki evlilik töreni gibi görüntülerle günlerce haber yapılabilmektedir. Ancak dini arayışlar konusundaki bir panelin televizyonda haber olarak verilme süresi, eldeki görüntüyle doğru orantılıdır.

- Televizyon haberi izleyiciye çok çabuk ulaşmaktadır. Televizyon az önce gerçekleşen olayları haber olarak ekrana getirmektedir. Hatta canlı yayınlarda olduğu gibi olayları oluş anında verebilen bir iletişim aracıdır.

- Televizyon haberi kalıcı değildir. Eğer özel bir amaçla kaydedilmiyorsa, izlendiği anda yok olur.

- Televizyon haber programlarının hedef kitlesi tüm toplumdur. Bu nedenle, toplumun tüm kesimine hitap edildiği akılda tutulmalıdır.

- Televizyon haberleri görüntüye dayandığından kimi önemli haberler görüntü bulunmadığından kullanılamamaktadır. Kullanılsa bile, kısa süre verilebildiği için, gerçek değeri yansıtamamaktadır. Öte yandan sadece iyi görüntü olduğu için, gerçekte haber değeri taşımayan olaylar bazen geniş şekilde verilebilmektedir. (Millî Eğitim Bakanlığı Gazetecilik Televizyon Haber Yazımı [MEB], 2008, s: 5).

1.2. Haber Çeşitleri

1.2.1. Gündem Haberleri

Aşağıda açıkladığımız başlıklarda gün içerisinde en popüler olanlar ve ön plana çıkan haberler haber programlarında programın başında gündem haber olarak verilir. Gündem haber, kimi zaman bir politika haberi kimi zaman bir spor haberi veya magazin haberi de olabilir. Kimi zaman çok önemli durumlarda son dakika haberi olarak da ekrana verilir.

1.2.2. Politika ve Siyaset Haberleri

İdeolojik, siyasal ya da toplumsal bir öğreti oluşturan, bir hükümetin, bir partinin, bir toplumsal sınıfın davranışlarına yön veren politik, hukuksal, bilimsel, felsefi, dinsel, moral, estetik düşünceler bütünü oluşturan haberlerdir. İzleyici bu tür haberleri kaçırmaz adeta ekrana kilitlenir. Politika ve Siyaset haberlerinin kaynağı ve takipçisi çoktur bu sebepten ötürü Ana Haberler, Ara Haberler, Gece Haberleri önemli bir başka haber olmadıkça politika ve siyaset haberleri ile bültene başlarlar.

Politika ve siyaset muhabiri tarafından takip edilen ve habere konu olan olayları, genel olarak şu şekilde sıralamak mümkündür.

- Hükümetin icraatları
- Başbakanın, bakanların açıklamaları
- Muhalefet partilerin açıklamaları
- Parti başkanlarının demeçleri
- Meclis oturumları v.b

1.2.3 Dünya Haberleri

Yurtdışındaki tüm siyasi ekonomik ve her türlü haber etkisine sahip bilgiler dış haber olarak nitelendirilir

Ülke gündemini takip etmenin dışında haberciler dünya gündemini de aynı şekilde takip etmek zorundadırlar. Dış haber servisleri de bu sebepten dolayı yoğun

bir şekilde çalışmaktadırlar. Dünyanın hangi bölgesinde ne gibi gelişmelerin yaşandığını hangi olayların olduğunu zaman kaybetmeden izleyiciye ulaştırmak için yoğun bir çaba sarf ederler.

Dış haber muhabiri tarafından takip edilen ve habere konu olan olayları, genel olarak şu şekilde sıralamak mümkündür

- Yabancı devlet adamlarının açıklamaları
- Terör olayları
- Seçimler
- Askeri olaylar
- Bilimsel gelişmeler
- Doğal afetler
- Ülkeler arası ilişkiler
- Diplomatik olaylar v.b

1.2.4 Ekonomi Haberleri

Ekonomi haberciliğinin tarihçesine bakıldığında gazeteciliğin tarihçesi ile aynı olduğunu görürüz. İlk gazetelerin haber mektubu adıyla limanlarda dağıtıldığı, tüccarlara alınıp satılacak mallar hakkında bilgi vermek amacıyla kullanıldığı bilinmektedir. Ayrıca dünyanın ilk haber ajansı Havas, ekonomik gelişmeleri izleyip değerlendirerek abonelerine bilgi vermek amacıyla kurulmuştur.

Ekonomi haberciliği, son yıllarda hem yazılı basında hem de görsel-işitsel basında hızlı bir gelişme gösteren uzmanlık dallarından biri durumuna gelmiştir. Ekonomik olayların insanların günlük yaşamını doğrudan etkilemesi bu gelişmede önemli olmaktadır. Ülkemizde ve dünyada sadece ekonomi haberlerini konu alan çok sayıda gazete ve dergi yayımlanmaktadır. Ayrıca sadece ekonomi haberciliği yapan televizyon kanalları olduğu gibi diğer kanallarda ekonomi haberleri ve programları oldukça önemli bir yer tutmaktadır.

Ekonomi haberlerinin içeriklerine baktığımızda haber, yorum ve analizin ön plana çıktığını görmekteyiz. Televizyonlarda ve internet basınında ise gelişmeler

anında duyurulmakta, ekonomide özellikle borsa ve piyasa haberlerinde verilen bilgilerin hayati önemi bulunmaktadır. Çünkü yatırımcılar bu bilgilere göre hareket etmekte, iş ve işlemlerini bu bilgilerin etkisinde kalarak yapmaktadırlar. Burada verilen bilgilerin doğru ve zamanlı olmasının da ne kadar önemli olduğu ortaya çıkmaktadır.

Televizyonlarda ekonomik gelişmeler izleyicilere sürekli aktarılmakta; özellikle borsa, döviz ve altın fiyatlarındaki değişimler ve gelişmelerle diğer ekonomik gelişmeler yakından izlenmekte, yorum ve analizler canlı yayınlarla düzenli olarak verilmektedir. Ayrıca büyük ihaleler, televizyon kanallarında canlı olarak verilmektedir. Lig TV ihalesi gibi...

Ekonomi basını tarafından takip edilen ve habere konu olan olayları, genel olarak şu şekilde sıralamak mümkündür.

- İMKB ve genel piyasa haberlerinin yanı sıra gündemdeki konulara ilişkin rutin ve özel haberler

- Türkiye’de ve dünyada para -sermaye piyasaları

- Mal borsaları, tahvil ve hisse senedindeki gelişmeler

- Dünya finans piyasalarından haberler, hisse senedi ve kurlara ilişkin gelişmeler

- Yatırım fonları

- Dünya borsalarından kapanış raporları

- Politik olaylara bağlı ekonomik ve mali gelişmeler

- Türkiye ve dünyadan şirket haberleri gibi tüm ekonomik gelişmeler

- Finans kuruluşları

- Bankalar

- Özel şirketler

- Sanayi ve ticaret odaları (Millî Eğitim Bakanlığı Gazetecilik TV Ekonomi Haberciliği [MEB], 2008, s: 6).

1.2.5 Spor Haberleri

Evrensel kültürün bir parçası olan spor, dünyada dili, ırkı, dini farklı olan insanları birleştiren önemli bir araçtır. Spor, fiziksel faydalarının yanı sıra dünya barışına katkı sağlayan bir etkinliktir. Çağımız sporunu; insanların ruhsal sağlığını olumlu yönde etkilemek, sosyal ve moral kazançlar sağlamak amacı ile yapılan, hareketler topluluğu olarak da tanımlayabiliriz. Sporun kalıplaşmış klâsik bir tanımı yoktur. Geçmişten günümüze, hem sporun medyayı, hem de medyanın sporu etkilediği bilinmektedir. Kitle iletişim araçlarının, sporun tüm dünyada bir sosyal olgu olarak gelişmesinde büyük rolü olmuştur. Bugün dünyada 65 çeşit spor dalı bulunmaktadır (Millî Eğitim Bakanlığı Gazetecilik Spor Haberciliği [MEB], 2008, s: 3).

Spor basını, adından da anlaşılacağı gibi konu ve içerik olarak sporu işlemektedir. Spor basınında da haber veya yorum olarak işlenecek olayların, bir seçim sürecine tutulduğu açıktır. Söz konusu edilen ölçütlerin ilki ve belki de en önemlisi haber değeri taşımasıdır (Millî Eğitim Bakanlığı Gazetecilik Spor Haberciliği [MEB], 2008, s: 6).

Spor etkinliklerinin bütün ülkelerde yaygınlaşması ve hedef kitlelerin hızla artması, yazılı ve elektronik basında, yeni yapılanmalara ve düzenlemelere yol açmıştır. Ülkemizde spor haberlerinin yeri çok farklıdır bundan dolayı sadece spor yayını yapan televizyon kanalları yaygınlaşmaya başlamıştır (Millî Eğitim Bakanlığı Gazetecilik Spor Haberciliği [MEB], 2008, s: 9).

Türkiye’de etkinlik gösteren 53 spor federasyonu bulunmaktadır (Her geçen gün federasyon şeklinde örgütlenen spor dallarının sayısı artmaktadır). Federasyon çatısı altında düzenlenen etkinlikler, yönetsel değişiklikler, yurt içi ve yurt dışı ilişkiler gibi spor basını konularının yön ve boyutları, basın bülteni/ bildirisi biçiminde, spor basınına haber veya yorum olarak işlenmesi amacıyla ulaştırılmaktadır. Daha kolay ve ekonomik olarak ulaşılabilecek olan her federasyona ait bir haber yayınlanması hâlinde, spor basınında 53 adet farklı konuda haber yer alacaktır.

Spor basını tarafından takip edilen haber kaynaklarını, genel olarak Şu Şekilde sıralamak mŐmkŐndŐr.

- Kuruma veya muhabire gelen istihbaratlar
- Abone olunan yerli ve yabancı ajanslardan gelen haberler
- BŐltenler
- Gazeteler, dergiler, internet haberciliği yapan siteler
- Televizyon kuruluşlarının yayınları
- KulŐplerin internet siteleri ile sporcuların kişisel internet siteleri
- KulŐplerin yŐneticileri
- Federasyonlar
- Dernekler
- Taraftar grupları (MillŐ Eğitim Bakanlığı Gazetecilik Spor Haberciliği [MEB],

2008, s: 12).

1.2.6 Hava ve Yol Haberleri

Birkaç gŐnlŐk hava deęiŐim raporlarının ve yol çalıŐmalarının yapıldığı yerleri genelde grafiklerle gösteren haberlerdir. Hava durumu ve yol raporlarına genel olarak haber bŐltenlerinin en sonunda yer verilir.

Birçok insan bu raporlara göre kendilerine planlar yapmaktadır hava tahmin raporları Őzelikle yazın sıcakların, kıŐın ise soğukların toplum hayatını etkilemeye baŐlamasıyla daha bir Önem kazanır. BŐtŐn televizyon kanalları hava raporlarını Devlet Meteoroloji İŞleri Genel MŐdŐrlŐęŐ'nden alırlar. Yol durumlarını ise Karayolları Genel MŐdŐrlŐęŐ'nden alırlar.

1.2.7 KŐltŐr ve Sanat Haberciliği

KŐltŐr-sanat kavramı tarih, arkeoloji, yayımcılık, mimarlık gibi kŐltŐr alanlarını ve sinema, plastik sanatlar, mŐzik, tiyatro gibi sanat alanlarını içeren bŐyŐk bir alandır. KŐltŐr sanat haberciliği tahmin edilenden çok daha geniş bir alanı kapsar.

Kültür - sanat haberciliği yapan kitle iletişim araçları (gazete, televizyon, dergi vs.) insanlara ülkedeki ve dünyadaki kültür ve sanat alanındaki gelişmeleri bildirir. Türkiye'de ne yazık ki kültür-sanat haberciliği dünya standartlarına göre son derece geridedir. Ancak son yıllarda bir gelişim sürecinden bahsedilebilir. Haber bültenlerinde yer alan kültür-sanat haberlerinin sayısının artmasının yanında, kültür-sanat programlarının niteliklerinin de arttığını söyleyebiliriz (Millî Eğitim Bakanlığı Gazetecilik TV Kültür Sanat Haberciliği [MEB], 2008, s: 3).

Kültür, bir toplumu diğerinden ayırmaya yarayan, onun özelliğini temsil eden bir işaret gibidir. Onun için kültür birliği, ırk birliğinden, hudut birliğinden daha önemli bir özellik taşır (Millî Eğitim Bakanlığı Gazetecilik Tv Kültür Sanat Haberciliği [MEB], 2008, s: 4).

Kültür insanoğlunun gelişimine, kendini yenilemesine ve aynı zamanda geçmişle bağlarını kurmasına yardımcı olan temel ihtiyaçtır. İnsanoğlu bilmeden hatta istemeden de olsa kültürel etkileşimden kendini soyutlayamaz. Haberci yaşadığı toplumdaki bireyleri bu noktada yetiştirmeye, yönlendirmeye, onları bu konuda yeni kapılar açmaya yönelik bilgilendirici haberler yapar. Aynı zamanda bu alanda yaşanan gelişmeleri duyurarak onların bilinçlenmesine yardımcı olur.

Sanat ise insanlık tarihinin her döneminde var olan bir olgudur. Tarih öncesi insanları bile kemiklerden ve çakmak taşlarından basit yontular yapıyorlardı. İnsanlığın geçirdiği evrimler yaşama biçimlerini, yaşama bakışlarını, sanat biçimlerini ve sanata bakışlarını değiştirmiş; her dönemde ve her toplumda, sanat farklı görünümde ortaya çıkmıştır. (Millî Eğitim Bakanlığı Gazetecilik TV Kültür Sanat Haberciliği [MEB], 2008, s: 5).

Kültür sanat basını tarafından takip edilen ve habere konu olan olayları, genel olarak şu şekilde sıralamak mümkündür.

- Sergiler
- Müzayedeler
- Kültür merkezi etkinlikleri
- Sempozyum, panel, seminer
- Tiyatro
- Sinema

- Opera, Bale
- Tanıtımlar
- Festivaller

1.2.8 Adli ve Polis Haberleri

Cinayet, gasp, kapkaç, şehir içi terör olayları, şehir içi uyuşturucu ve kaçakçılık operasyonları, polis müdahaleleri, (toplumsal olaylar, gösteriler, eylemler) v.b olayların adliyeye sevki ve bu süreçte yaşanan ve devam edegelen olayların tümü adli polis haberleri başlığında toplanır.

Adli ve polis haber muhabiri tarafından takip edilen ve haber kaynaklarını, genel olarak şu şekilde sıralamak mümkündür.

- İçişleri Bakanlığı
- Valilikler
- Emniyet Müdürlükleri
- Karakollar
- Adliyeler
- Basın tarafından takip edilen telsiz frekansları
- İhbarlar

1.2.9 Eğitim Haberleri

Ülke nüfusumuzun önemli bir bölümü, % 23'ü yani 14 milyon 115 bin 892 kişi sadece Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı örgün eğitim kurumlarında eğitim görmekte. Bu, genç ve dinamik nüfusu ayrıca ailelerini de yakından ilgilendiren önemli ve dikkatle takip edilen haber türüdür. Birçok televizyon kanalı eğitim programlarına özel önem vermektedir. Günümüzde ayrıca günlük haberlerde de eğitim haberleri sıklıkla yer almaktadır. Öte yandan haber kaynakları oldukça geniştir. Ayrıca YGS, KPSS, ALES, SBS v.b sınavlara hazırlananlar ve aileleri de bu haberleri takip ederler.

Eğitim muhabiri tarafından takip edilen haber kaynaklarını, genel olarak şu şekilde sıralamak mümkündür.

- Milli Eğitim Bakanlığı
- Milli Eğitim Müdürlükleri
- ÖSYM
- YÖK
- Örgün eğitim kurumları
- Üniversiteler
- Dershaneler
- Öğrenciler
- Psikologlar

1.2.10 Magazin Haberleri

Magazin haberciliği, halka dönük gazetecilik anlayışının yaygınlaşmasıyla gelişmiştir.

Magazin haberciliğinde haber olabilecek her konu haber yapılarak yayımlanır. Bu yönden insanoğlunun hoşuna giden, onları düşünmeye yöneltmeyen haberler yanında çoğu kez yapay haberler de verilir. İnsanları oyalamak, modern yaşamın monoton ve sıkıcı düzeninden düş dünyasına götürmek, duygularına yönelmek için akla gelmedik yollar denenir.

Televizyon haber bültenlerinde magazin haberlerine siyaset ve ekonomi haberlerinden çok daha fazla süre verilir. Çünkü magazin, hayatın gerçeğidir. Çünkü magazin haberi demek tiraj ve reyting demektir. Seviyeli magazin haberleri, insanda hep pozitif etki bırakır. Magazin haberi izlemek, tıpkı çikolata yedikten sonra salgılanan endorfin hormonu gibi insana mutluluk verir.

Günlük stresten bunalan insanların akşam evlerine gidince ekranda magazin haberi yayınlayan bültenleri izlemeyi tercih ettikleri bir gerçektir (Millî Eğitim Bakanlığı Gazetecilik TV Magazin Haberciliği [MEB], 2008, s: 4).

Magazin haberciliğinde hep tatlı haberler yeğlenmekte; kaynakları da genellikle eğlence dünyasından seçilmektedir. Sanatçıların yaşam öyküleri, sosyete dedikoduları, yemek tarifleri v.b konuları arasındadır.

Magazin haberciliğinin haber kaynaklarının, diğer habercilik kaynaklarına oranla daha geniş olduğunu söylemek mümkündür. Haber toplanırken yararlanılan haber kaynaklarını şu şekilde sıralamak mümkündür:

- Ünlü kişiler
- Ünlülerin kişisel internet siteleri
- İnternet siteleri
- Ünlülerin sıklıkla gittikleri mekânların çalışanları
- Ünlülerin basın danışmanları, menajerleri
- Ajanslar
- Yapım şirketleri
- Kuruma gelen istihbaratlar
- Basın bültenleri
- Muhabirin haber kaynakları
- Diğer kitle iletişim araçlarının yayınları
- Abone olunan ajanslardan gelen haberler
- Büyük oteller
- Büyük eğlence merkezleri
- Yabancı kaynaklı yayınlar
- Magazin dergileri
- Sokaktaki insanlar vb. (Millî Eğitim Bakanlığı Gazetecilik TV Magazin

Haberciliği [MEB], 2008, s: 13).

1.2.11 Sağlık Haberleri

Sağlık alanındaki tüm olaylar, buluşlar, gelişmeler sağlık haberleri kategorisinde işlenir. Tıp alanındaki gelişmeler hastalıklar ve tedavi yöntemleri salgın hastalıklar v.b sağlık konularında halkı bilinçlendirmek için yapılan haberlerdir.

Sağlık haber muhabiri tarafından takip edilen haber kaynaklarını ve haber başlıklarını genel olarak şu şekilde sıralamak mümkündür.

- Sağlık Bakanlığı
- Dünya Sağlık Örgütü
- Tabipler Birliği v.b
- Domuz gribi v.b
- Hastalıklar ve korunma yolları
- Tıptaki son gelişmeler (yeni ilaçlar, yeni tedavi yöntemleri v.b)
- Kadın Hastalıkları
- Cinsel Hastalıklar
- Ruh Sağlığı
- Ağız ve Diş sağlığı
- Cilt Hastalıkları
- Diyet ve kilo
- Salgın hastalıklar v.b

1.2.12 Teknoloji Haberleri

Teknoloji bir insan etkinliği ve bilimin uygulayıcı yönüdür. İnsan hayatının insan dünyaya geldiğinden bu yana en etkili parametresidir. Teknoloji insana dair her şeyi yeniden şekillendirir geliştirir ve insanlığın hizmetine sunar.

Konu başlıkları oldukça geniştir. Teknoloji muhabiri tarafından takip edilen haber kaynaklarını genel olarak şu şekilde sıralamak mümkündür.

- Bilgisayar Mühendisliği
- Elektronik Mühendisliği
- İletişim Teknolojisi
- Görsel Teknoloji
- Endüstriyel Teknoloji
- Askeri Teknoloji
- Uçak ve Uzay Teknolojisi
- Otomotiv Teknolojisi
- Medikal Teknoloji v.b

1.2.13 Yerel Haberler

Yerel basın kuruluşları tarafından hazırlanan ve bölgelere yönelik sunulan haberlerdir, Yapılan haberin değerine göre ulusal basında dikkat çeker ve kullanılır. Haberlerde genellikle bulunulan yöre, il, ilçe ve yakın il ve ilçeler ile alakalı haberlerdir ve bu haberler genel olarak yöre halkına hitap eder.

Yerel muhabir tarafından takip edilen haber kaynaklarını genel olarak şu şekilde sıralamak mümkündür.

- Valilikler
- Kaymakamlıklar
- Belediye başkanlıkları
- Belde başkanlıkları
- Muhtarlıklar v.b.

1.3 Haber Görüntü Kaynakları

Görüntü; haber bültenlerinde kullanılan hareketli veya hareketsiz, sesli veya sessiz, kamera ya da fotoğraf makinesi ile kaydedilmiş, bilgisayar ortamında hazırlanmış grafikler, dolayısıyla her türlü görsel malzemedir. Bu tanıma göre bir harita, olay yerinde çekilen bir film, bir fotoğraf da görüntü olabilir. Ancak televizyon haberciliğinde kullanılan görüntü, genellikle hareketli ve sesli haber filmleridir.

Televizyon yayıncılığının temel ilkesi, haber metni ile görüntünün birlikte seyirciye sunulmasıdır. Haber yayınında kullanılacak görüntüler, haberi tamamlayıcı ve açıklayıcı nitelikte olmalıdır. Televizyon izleyicisinin bu aracı seçmesinin en önemli nedeni, habere ilişkin görüntüleri de görmektir. Özellikle haberle ilgili sesli görüntülerin yayınlanması haberin inandırıcılığını artırmaktır. Görüntüler elbette ki tek başına çok fazla anlam ifade etmez. Bunları tamamlayan bir haber metninin de yazılmış olması ve bu metinle görüntülerin eş zamanlı olarak izleyiciye aktarılması gerekir. Haberle ilgili çok uzun süreli görüntüler varsa bunların en çarpıcı ve haberi en iyi yansıtan bölümleri haberle birlikte verilmelidir (Millî Eğitim Bakanlığı Gazetecilik Televizyon Haber Yazımı [MEB], 2008, s: 20).

Muhabir haber programında kullanılacak görüntüleri aşağıdaki yöntemlerle elde eder.

- Olay yerinden
- Sabit görüntüler
- Grafikler ve animasyonlardan elde edilen görüntüler.
- Stüdyo Konukları
- Röportaj
- Canlandırma
- Amatör kamera ve gizli kamera görüntüleri

1.4 Haberin Yayına Hazırlık Süreci

Kamera tarafından çekilen ham görüntüler uzun olduğun için içerikteki haber değeri taşıyan görüntüler VTR aracılığı ile seçilir. Kullanılacak görüntüler dijital ortamda kurgu yapacak kişiye iletilir. Görüntüler montaja hazırlandığı esnada muhabir tarafından veya haber editörleri tarafından haber metni hazırlanır ve seslendirmesi yapılır. Gerekli takdirde arşiv görüntülerinden yararlanılır. Habere daha fazla duygu ve canlılık kazandırmak amacı ile müzik, efektler ve ekran yazısı kullanılabilir.

Haberi açıklayıcı unsurlar olan grafikler ve animasyonlar birçok haberin olmazsa olmazlarındandır. Grafik ve animasyon kullanımı olayı görüntülerle destekleyip daha ilgi çekici, inandırıcı hale getirmek için mutlaka kullanılmalıdır.

2. BÖLÜM

GRAFİK TASARIM VE HABERLERDE

GRAFİK TASARIMIN ÖNEMİ

2.1 Grafik Tasarım

Grafik tasarımın günümüzde bilgi ve teknoloji çağında insanlar arasında iletişimi sağlayan son derece önemli görevi vardır.

Grafik tasarım için her grafiker ve tasarımcı kendine özgü birçok tanım yapmıştır. Bu tanımlar özü ve işlevi açısından aynı olsalar da birbirini tamamlayıcı bir özelliğe sahiptir.

Grafik tasarım bir olayı, olguyu, bilgiyi, mesajı iletmek için metin ve görsellerin algılanabilir ve görülebilir düzlemde resim, fotoğraf, renk, çizgi, biçim, yazı gibi görsel araçlar kullanılarak oluşturulmasıdır. Günümüzde genel olarak bilgisayarlarda çeşitli programlar aracılığı ile yapılmaktadır.

Jessica Helfand tanımında:

“Grafik tasarım, sanatların içinde en “aynı anda her yerde olan”dır. Yani, aynı anda kişiye ve genele özel olan ihtiyaçlara cevap verir; hem ekonomik hem de ergonomik kaygıları barındırır, sanat ve mimari, felsefe ve etik, edebiyat ve dil, bilim, politika ve performansın da içinde bulunduğu birçok alandan bilgi edinir.

Grafik tasarım her yerdedir... Yaptığımız, gördüğümüz, satın aldığımız her şeye dokunur; onu reklam panolarında ve İncil'lerde, taksi faturalarında ve web sitelerinde, nüfus kağıdımızda ve hediye çeklerinde, aspirin kavanozlarının içindeki kıvrık kağıtlarda ve tombul çocuk kitaplarının kalın sayfalarında görürüz.

Grafik tasarım, sokak işaretlerindeki kalın, yönlü oklar ve Acil Servis dizisinin başındaki bulanık, coşkun tipografidir. New York Jets'in açık yeşil renkli logosu ve Wall Street Journal'ın tek renkli ön sayfasıdır. Kıyafet dükkanlarındaki sallantı kartlarıdır; posta pulları ve yiyecek paketleri, faşist propaganda posterleri ve beyinsiz istenmeyen postalarıdır.

Grafik tasarım, kelimelerin ve resimlerin, sayıların ve şekillerin, fotoğrafların ve illüstrasyonların, bu öğeleri belirleyici veya faydalı, veya neşeli, veya şaşırtıcı, veya yıkıcı, veyahut da hatırlanmaya değer bir şey ortaya çıkacak şekilde düzenleyebilen, özellikle düşünceye dalmış bir bireyin net düşünce yapısını gerektiren, karmaşık kombinasyonlarıdır.

Grafik tasarım, popüler bir sanat ve pratik bir sanattır; uygulamalı bir sanat ve eski zamanlara ait bir sanattır. Basitçe söyleyecek olursak, fikirleri görselleştirme sanatıdır.” demiştir. (elmaaltshift.blogspot.com, 2005)

2.2 Başlıca Kullanılan Profesyonel Grafik Programları

Bilgisayar aracılığı ile dijital ortamda sık kullanılan bazı grafik tasarım programlarını şu şekilde sıralayabiliriz.

- Adobe Photoshop
- Adobe After Effects
- Adobe Flash
- Adobe Illustrator
- Corel Draw
- Xara Xtreme
- Freehand MX
- Maya
- 3dsmax

2.3 Tipografi

Tipografi terimi ilk kez Johann Gutenberg'in metal harflerini tanımlamakta kullanılmıştır. Günümüzde ise; bütün baskı yazıları, noktalama işaretlerinin sanatsal, tasarıma dayalı özelliklerini ve üretim teknolojilerini konu alan bir uzmanlık alanı olarak kabul etmektedir (Becer. 1997: 176).

Kimileri tipografiyi bir sanat olarak kabul etmekte, kimileri ise harf, sözcük ve satırlarla ve boşluklama için gereksinen diğer öğelerle, belirlenmiş bir sayfa

üzerinde yapılan görsel ve işlevsel düzenlemeler olarak tanımlamaktadır (Sarıkavak. 1997: 1).

Tipografi, yazılı iletişimin bütün alanlarında kullanılan harf, sayı, sembol, çizgi ve noktalama işaretleri gibi her unsuru, gerekli bilginin ve mesajın aktarılması amacıyla tasarlanmasıdır. Mesaj iletmek için sayısız yollarından biri olan yazı duyguları, düşünceleri ifade eden her şeyi, biçime dönüştürerek varlığını tasarımda da kazanmıştır. Grafik tasarım iletişim sağlamak için fotoğraf, resimleme dışında tipografiyi de bir unsur olarak kullanmaktadır.

Tipografik tasarım, yazının en temel parçası olan harf ile başlar. Tasarlanan Yüzeyde tipografik öğeler boşlukla ve bir biriyle etkileşim içerisindedir. Bu ilişki biçim olarak ve anlam olarak bir duyguyu bir kavramı ifade etmek için tasarım disiplini içinde yapılan belirli düzenlemeler olarak adlandırılabilir. Örneğin tasarım alanında fotoğraf ya da resimlemede görülen dairesel ya da diyagonal hareket yazıya da (görünmeyen bir çizgiyi takip ediyormuş gibi) taşınabilir. Bu durum sayfa üzerinde yazının kendi ritmini meydana getirir.

Grafik tasarım hem görsel hem sözel iletişim yaratan tipografiyi belirli bir bilgi ya da mesajı iletme amacıyla ifade diline dönüştürmektedir. Tipografi bilgi veya mesajın amacına uygun bir biçim diliyle iletilmesinin yanı sıra bir tarz, kişilik, görsel bir dil olabilme gücünü taşımaktadır. Çünkü tipografi sadece okunan yazının değil duyuşsal ve kavramsal olarak var olan anlamları biçime dönüştürebilmektedir. Tipografi aracılığıyla kavramsal boyuttaki problem, görsel bir dille çözümlenebilmekte, tasarımdan uzak olan içerik, tipografiyle biçimlenip bir grafik tasarım ürününe dönüşmektedir (Karaduman. 2007: 77- 78).

2.4 Renk

Işığın dalga boylarının göz retinasına ulaşması ile ortaya çıkan fiziksel olguya renk denir.

Bir tasarım ögesi olarak renk, görsel hiyerarşiyi organize etmek aşamasında önemli bir etmendir. Renk; çizimleri, tipografiyi görünür hale getirebileceği gibi, etkisiyle onların önüne de geçebilmektedir.

Tasarımda kullanılan renkler ile ilgili kesin kurallar koymak mümkün değildir. Farklı renk kombinasyonları, her insanda farklı psikolojik algılar oluşturabilir. Fakat bazı temel renk kuralları ve sınıflandırmalar tasarımcıya çalışmasında kolaylıklar getirecektir.

“Renkler temel olarak sıcak ve soğuk renkler olarak sınıflandırılmaktadır. Dalga boyu yüksek olan sıcak renkler (sarı, turuncu, kırmızı), görsel düzenleme içinde daha çabuk algılanabildikleri için diğer renklerdeki tasarım elemanlarına göre kullanıcıya daha yakın bir his uyandırır. Dalga boyu düşük olan soğuk renkler ise, kişide uzaklaşma hissi yaratır. Bu temel bilgi tasarımcının görsel derinlik problemini çözebilmesinde olumlu sonuçlar doğurur” (Uçar 2004).

2.4.1 RGB Renk Sistemi

RGB renk sistemi, İngilizcedeki 'Red' 'Green' 'Blue' (yani 'Kırmızı' 'Yeşil' 'Mavi') kelimelerinin baş harflerinden ismini alan bir renk sistemidir. En sık kullanılan renk sistemlerindedir.

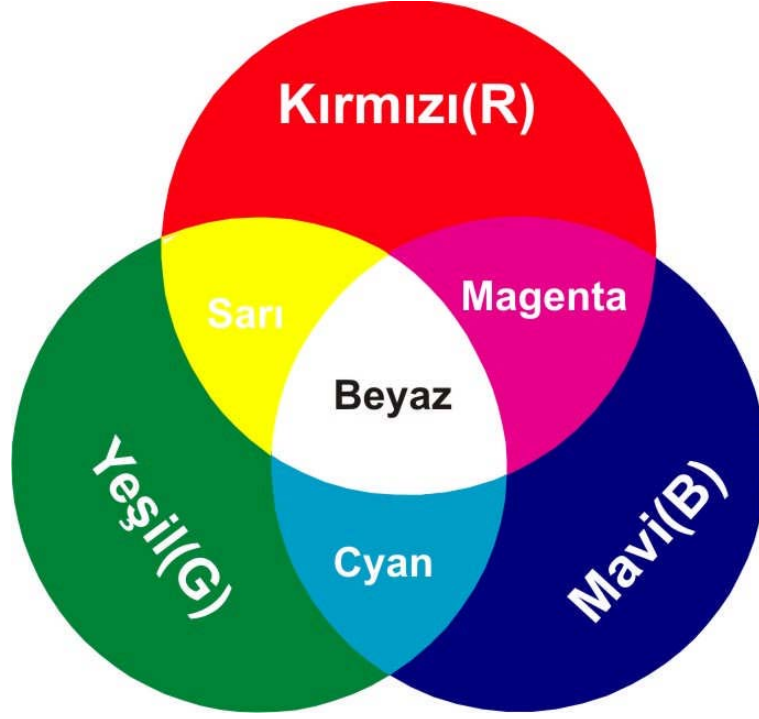
Televizyon ve monitör teknolojilerinde kullanılan ve kısaca RGB (Red Green Blue) diye adlandırılan bu sistemde, ışıksal ana renklerin birbirleriyle karışmaları sonucunda milyonlarca ara renk ve renkli görüntüler elde edilir. Burada kullanılan 3 ana renk ve karışımlarından elde edilen ara renkler şunlardır;

Yeşil + Mavi (G + B) : Cyan

Mavi + Kırmızı (B + R) : Magenta

Kırmızı + Yeşil (R + G) : Sarı

Kırmızı + Yeşil + Mavi (R + G + B) : Beyaz (Millî Eğitim Bakanlığı Matbaa Alanı Renk Karışımları [MEB], 2008: 9).

Şekil 2.1: RGB renk çemberi

Haber grafiklerinde sıklık ile kullanılan renkleri şöyle sıralayabiliriz gündem haberlerinde kırmızı ve tonları, ekonomi haberlerinde mavi ve tonları, spor haberlerinde yeşil ve tonları hava durumunda ise mavi ve beyaz renkler kullanılır, kültür sanat haberlerinde ise mor ve turuncu renkler kullanılır.

Televizyon grafiklerinde RGB renkler kullanılır CMYK renkler kullanılmaz.

2.4.2 Renklerin Algıya Etkisi

İki ana rengin karışımıyla ortaya çıkan ara renk, karışıma katılmayan ana rengin tamamlayıcısı olur. Kırmızı için yeşil, mavi için turuncu, sarı içinse mor tamamlayıcı renk işlevi görür. Aynı zamanda birbirlerine karşıt olan bu renkler birlikte kullanıldıklarında da denge oluştururlar.

Sarı: En parlak renktir. Dikkat çekmek için çığlık atar; bu yüzden uyarı ışıklarında sarı tercih edilir. Ayrıca dikkat çekiciliğinden dolayı dünyada taksiler sarıdır. Sonbaharın da baskın renkleri sarı ve sarı-turuncu, duygularımızı yakalayan, güçlü

bir çekiciliğe sahiptir. Neşeyi anlatır. Sarı zeka, incelik ve pratiklikle de ilgilidir. Toplumsal yaşamı ve birlikte çalışmayı yansıtan bir anlamı vardır. Geçiciliğin sembolüdür. Sarı ayrıca hüzün ve özlemin rengidir. Sonbaharın tüm hüzünlü güzelliğinde onun her rengini izlemek mümkündür.

Kırmızı: En uzun dalga boyuna sahip olan kırmızı renk, özellikle de koyu bir arka plan ile birlikte kullanıldığında öyle şiddetlidir ki, bir görüntüde yer alan küçük kırmızı bir leke bile görüntünün her yerini etkiler. Bu renk canlılık ve dinamizmle ilgili bir renktir. Mutluluğu temsil eder. Kırmızı renk, fiziksel olarak; ataklığı, canlılığı ve duygusal bağlamda; bir işi sonuna kadar götüren azmi ve kararlılığı gösterir.

İştah açar. O yüzden dünyadaki gıda firmalarının çoğu logosunda kırmızıyı kullanır. Kırmızı tansiyonu yükseltir, kan akışını hızlandırır. Yanlış bir inanış vardır; boğaların kırmızıya saldırdığı sanılır. Oysa boğalar renk körüdür. Kırmızıya değil, kendilerine sallanan koyu renkli beze saldırır.

Pembe: Kırmızı ile beyazın birleşmesi ile elde edilen pembe renk, kırmızı gibi canlılık verir ama daha yumuşaktır. Mavi renk erkeklerin, pembe ise bayanların rengi olarak bilinir. Neşe ve mutluluk veren bir renk olan pembe aynı zamanda hayallerin ve aşkın rengidir.

Mavi: Dünyanın hakim rengi olan mavi çekingen bir renk; dinlendiriciliği ve edilgenliği anlatır. Koyu tonlarda ya da yoğun olarak kullanıldığında moral bozan, kasvet veren, açık tonlarda ya da beyazla karışık kullanıldığında, yatıştırıcı ve güven veren bir etki yaratır. Mavi renk gökyüzünün ve geniş ufukların, denizin simgesidir. Sınırsızlığı ve uzak bakışlılığı simgeler. Huzuru temsil eder ve sakinleştirir. Araplar mavinin kan akışını yavaşlattığına inanır, nazar boncuğu o yüzden mavidir. Batıda intiharları azaltmak için köprü ayaklarını maviye boyarlar. Duvarları mavi olan okullarda çocukların daha az yaramazlık yaptığı saptanmıştır.

Yeşil: Sessizliği anlatır. Doğanın ve baharın rengidir. Güven veren renktir. O yüzden bankaların logolarında hakim renktir. Yeşil yaratıcılığı körukler. Bu yüzden büyük lokanta mutfaklarında yeşil tercih edilir. Hastanelerde de yeşil rahatlatıcı özelliği nedeniyle kullanılır. Yeşil alanda insanların daha az mide rahatsızlığı çektiği saptanmıştır.

Mor: En kısa dalga boyuna sahip olan mor, geleneksel olarak asaletle ilişkilendirilir. Yakınlık ve güzelliğe de işaret eder. Eskiden beri ihtişam ve lüksün son basamağı olarak düşünülür. Tarih, yüksek sınıfların, saray mensuplarının daima morla bezendiklerini kaydeder. Nevrotik duyguları açığa çıkardığından, insanların bilinçaltını korkuttuğu saptanmıştır. İntihara meyilli insanların beğendiği renktir.

Nötr renkler: Beyaz, siyah ve kurşuni gibi tarafsız renklerdir. Bunlar belli başlı bir renk özelliğinden ziyade, çeşitli renklerin elde edilmesine yardımcı olurlar. Nötr renkler, dinlendiricidir; doyurucu manalı ve olgun bir etkileri vardır. Bunlardan siyah renk, derinlik ve karanlık beyaz ise aydınlık, temizlik ve yakınlık hissi yaratır.

Renklerin özelliklerine göre, meydana getirdiği ve aksettirdiği değişik havadan, insan ruhu çeşitli şekillerde etkilenir. Yerine göre bir huzur, ferahlık ve sakinlik verebileceği gibi tersine kötümserliğe de neden olabilir. Bununla beraber renklerin üzerimizde bıraktığı etkiler; özel durumumuza, ruh halimize ve tabiat şartlarının mevcut reaksiyonlarına bağlıdır. (Yıldız 2006: 73-74)

2.5 Haber Grafiği

Öğrenmeyi kolaylaştıran, algıyı artıran ve kalıcı olmasını sağlayan olaylar ve olguları daha inandırıcı bir şekilde aktarımda kullanılan disiplinler birleşimi görsel imaj.

2.5.1 Haber Grafiğinin Kullanım Alanları ve Nedenleri

2.5.2 Kullanım Alanları

Gündem haberler, politika – siyaset, dünya, ekonomi, spor, hava – yol, kültür sanat, adli – polis, eğitim, magazin, sağlık, teknoloji, yerel haberlerin tümünde grafik kullanılabilir. Eğer biraz daha detaylandırır isek şu başlıkları da sıralayabiliriz.

- Siyasi ve sivil toplum kuruluşlarının sözlü yazılı açıklamaları
- Kamu ve özel şirketlerin, kişi ve kurumların yazılı açıklamaları basın bültenleri
- Gazete, dergi, internette yayımlanan TV’de kullanılacak haberler

- Diyalog ve soru cevap şeklinde geçen görüntüsü olmayan haberler
- Olaylar ve haber ile ilgili kişilerin ve olay yerinin fotoğrafları
- Kişi haberlerinde kişiyi tanıtan haberler
- Gazete köşe yazarlarının yazılarının haber bültenlerinde kullanılması
- Polemikler
- Deprem sel v.b afet haberleri
- Kaza (araba, uçak, tren gemi) v.b
- Anketler
- Döviz kuru
- İthalat ihracat rakamları
- Enflasyon rakamları
- Sektörel gelişmeler
- Futbol Basketbol v.b spor kulüplerinin lig fikstürü
- Puan Durumu
- Takım Kadrosu
- Maç günü, saat, hava durumu, hakem bilgileri
- Maç skorları
- Eşleşmeler
- Kültür Sanat etkinlikleri
- Yeni çıkan müzik albümleri, kitaplar v.b
- Günlük bölgesel ve lokal hava durumu bilgileri
- Kapalı yollar veya servis yolundan devam eden yollar v.b
- Telefon bağlantıları

2.5.3 Haberlerde Grafiğin Kullanım Nedenleri

Seyirciyi ekranda tutabilmek, izlediği haberin içeriğini en kolay şekilde algılamasını sağlamak, haberin sunuşunu renklendirmek amacıyla haberlerde grafik kullanmalıyız. Haber grafiğinin başlıca yararları.

- Grafik, bir düşüncenin görsel şekillerle ifade edilmiş hali olduğundan seyircinin algısını artırır.
- Grafikle ifade edilmiş bir haber sözlü veya görüntülü bir haberden daha hızlı algılanır, daha iyi anlaşılır. Bu nedenle daha etkilidir.
- Grafiğin kullanımında temel amaç bilgiyi seyirciye en hızlı şekilde aktarmaktır.
- İstatistik sonuçlar içeren haberlerin anlaşılabilirliğini kolaylaştırmak

2.6 Haber Grafiğinin Hazırlık Süreci

Haber Grafiğinin yayına hazırlık süreci haberin oluşmasından itibaren başlar. Ajanslar ve muhabirler aracılığıyla haber masasına gelen haberler genel yayın yönetmeni, muhabirler, editörler, prodüktör, görsel yönetmen veya grafikerlerin de bulunduğu toplantıda değerlendirilir. Toplantıda haber her yönü ile incelenir haberin nasıl daha etkili bir şekilde yayına alınacağı kararlaştırılır. Toplantı sonucunda grafiği hazırlanması istenilen haberin metni editörler tarafından düzenlenir haberin hangi kısımlarının grafiklerinin yapılması gerektiği belirlenir. Editör tarafından prodüktöre verilen haber ve görsel materyaller prodüktör tarafından grafikere ulaştırılır. Artık haber grafik masasına gelmiştir ve grafiğin hazırlanması süreci başlar. Bu süreç genel olarak çok hızlı bir şekilde gerçekleşir. Grafikerin fazla bir zamanı yoktur çünkü haberin yayına hazırlık süreci tamamlanmıştır ve grafikler montaj masasında beklenmektedir. Grafiker elindeki bilgileri gözden geçirdikten hemen sonra grafiğin yapımına başlar. İlk haber başlığını okuduğunda kullanacağı imajlar, yazı karakterinin büyüklüğü küçüklüğü, bold veya italik v.b grafiksel malzeme zihninde canlanır. Haber metnini okuduktan hemen sonra daha önceden belirlenmiş şablonlar üzerinden çalışmaya başlar. Grafiker bu süreçte grafik tasarım adına sadece imajlar, tipografi, kompozisyona dikkat eder çünkü yeni yayın döneminde oluşturmuş olan ekran grafiklerine sadık kalmak zorundadır. Çalışmasını o şablonlar üzerinden yapar ve yapılan grafiklerin son hallerini gözden geçirir. Montaja veya rejeye gönderir montaja giden grafiklerde hatalar var ise düzeltilmesi istenir ama rejeye gönderilen grafikler hata kabul etmez. Çünkü rejiden giriliyor ise olay haber veya son dakika haberidir ve hemen yayına verilir. Her şey çok hızlı

gelişir burada hatalar çok çabuk gözden kaçabilir ve istenmeyen sonuçlara yol açabilir.

2.6.1 Şablon Hazırlanması ve Grafikte Dikkat Edilmesi Gerekenler

Grafiği hazırlamak için Adobe Photoshop programı kullanılır. Photoshopta yeni bir sayfa açarak çalışmaya başlanır. Açılan sayfa film ve video sayfası olmalıdır.

Formatı: PAL D1/DV

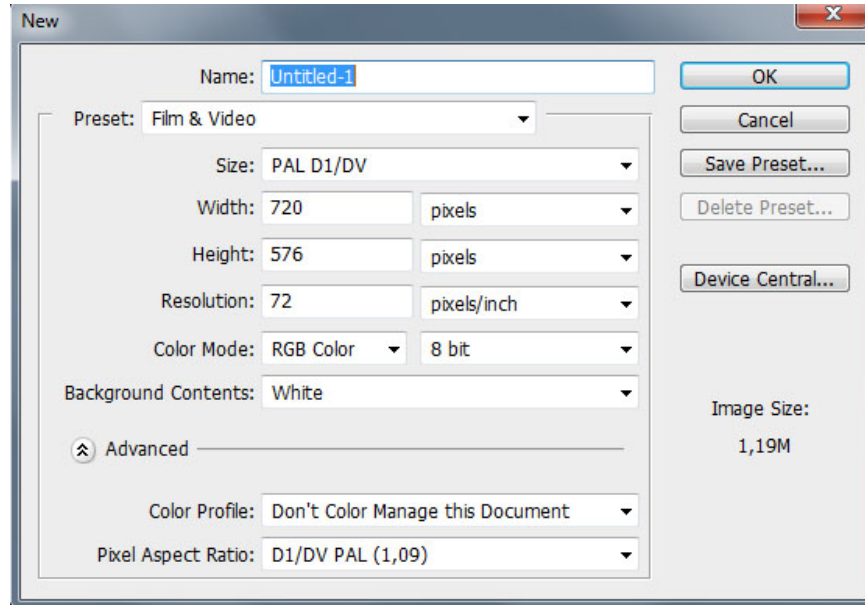
Genişlik: 720 px.

Yükseklik: 576 piksel

Çözünürlüğü: 72 dpi

Renk modu: RGB color's

Yukarıdaki bilgilere dikkat edilmelidir çalışmanın ölçüleri mutlaka pixels olmalı cm, mm v.b olmamalıdır.

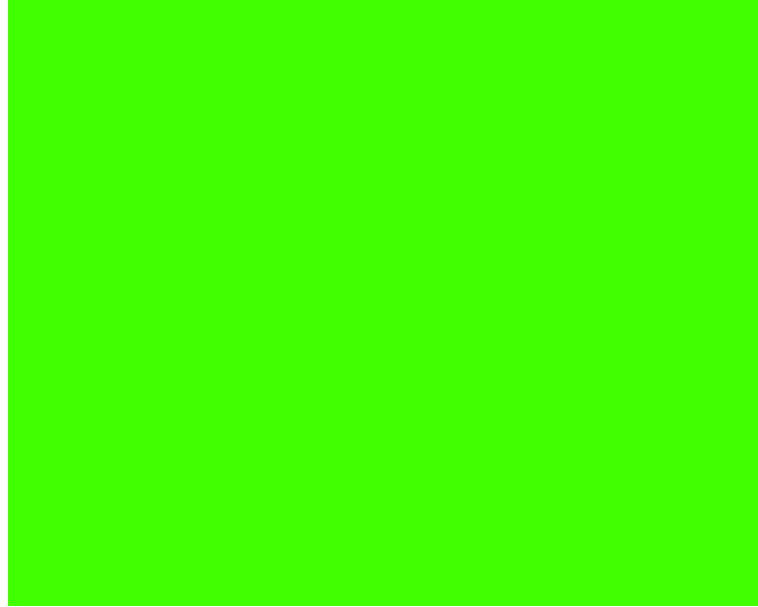
Şekil 2.2: Photoshop'ta yeni bir sayfa açmak

Bu sayfa formatının kullanılma nedeni ülkemizde yayın yapan kanalların tamamının 720x576 PAL D1/DV formatından yayın yapmasıdır.

(**PAL:** *Phase alternating at line rate*: 1963 yılında Almanya'da geliştirilmiştir. Ülkemizde ve Avrupa'nın büyük bölümünde kullanılmaktadır.

NTSC: *National Television System Committee*: 1953 yılında ABD de geliştirilmiş bir sistemdir. ABD ve Amerika kıtasındaki çeşitli ülkelerin yanı sıra Japonya'da da kullanılmaktadır.

SECAM: *Séquentiel couleur à mémoire*: 1956 yılında Fransa'da geliştirilmiştir. Fransa ve eski Fransız kolonilerinin yanı sıra Rusya'da da kullanılmaktadır.)

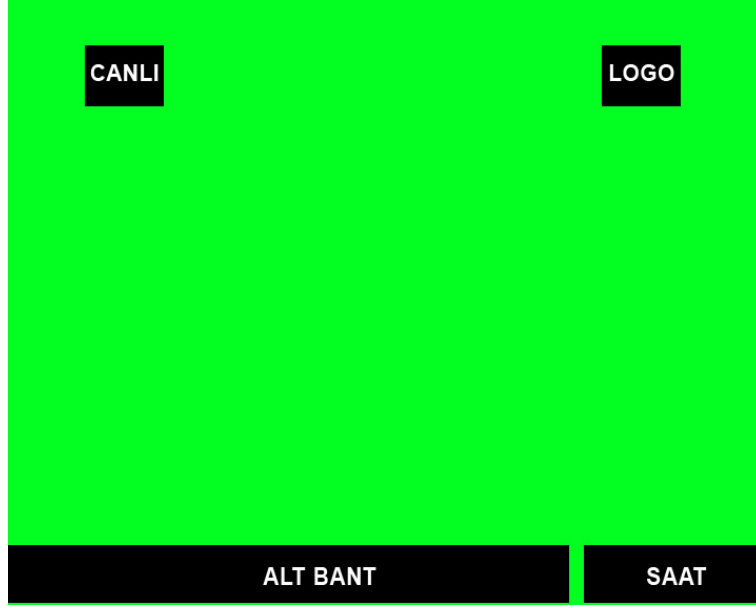

Şekil 2.3: Photoshopta 720x576 açılan sayfa

Boş sayfa oluşturulduktan sonra dikkat edilmesi gereken önemli yerler belirlenmelidir. Bunlar:

- Alt bant tabir ettiğimiz saat, haber ve verilerin bulunduğu kısım
- Logo yeri
- Canlı yayın, canlandırma, arşiv v.b yazıların ekranda bulunacağı yerler

Bu bilgileri göz önünde tutularak bir safe area hazırlanmalıdır. Bu safe area daha sonra tüm çalışmalarda dikkat edilecek bir kılavuz olacaktır.

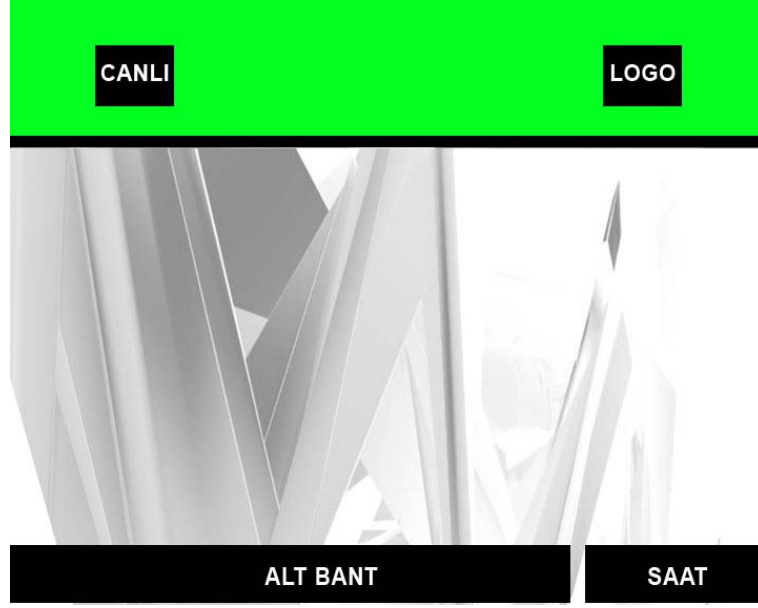
Şekil 2.4: Tamamlanmış safe area sayfası

Safe area belirledikten sonra grafiği oluşturmaya başlayabiliriz

Bu aşamada dikkat etmemiz gerekenler:

- Fon oluşturmak
- Fontu belirlemek
- Başlığın bulunması gereken yeri belirlemek
- Alt başlığın yerini belirlemek
- Haber metninin bulunması gereken yeri belirlemek
- Kullanacağımız fotoğraf, grafik vb. görsellerin bulunacağı yeri belirlemek

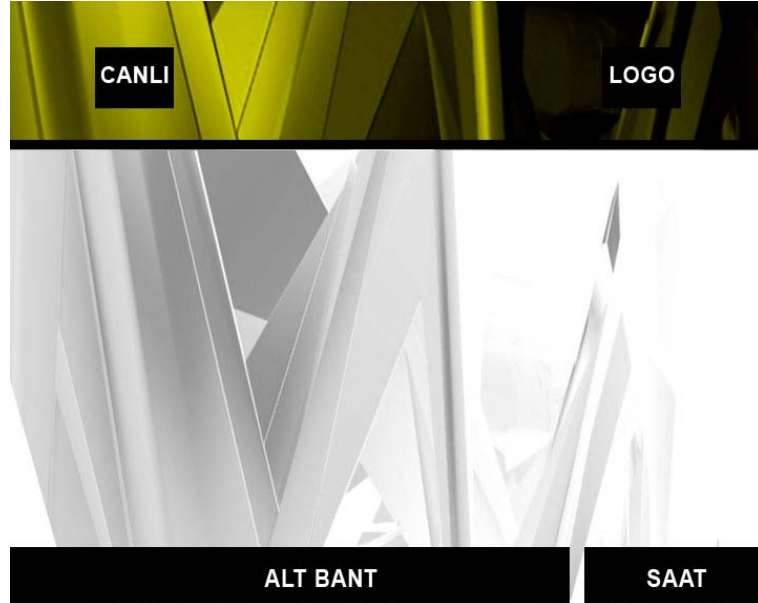
İlk olarak bir fon belirlememiz gerekiyor. Bu fon durağan bir grafik olmak zorunda değil hareketli grafik de olabilir. Ben bu çalışmada fonumda hareketli bir grafik kullanmak istiyorum. Daha rahat çalışmak için yapmam gereken destek programları aracılığı ile hareketli grafikten belirlediğim bir kareyi seçip alıyorum ve Photoshop'ta kullanacağım bir formatta kaydediyorum bu png veya jpg formatları olabilir.

Şekil 2.5: Fonu oluşturulmuş alt başlık, haber metni görsellerin kullanılacağı alan

Daha sonra çalışmamın içerisine kullanacağım imajımı alıyorum sonra bulunması gereken konuma yerleştiriyorum. Bu konum ilerde alt başlık ve haber metnini kullanacağım en uygun yer durumunda olduğu için fonu bu alanda kullanacağım.

Diğer aşamada ise fontumuzu belirledikten sonra haber başlığının bulunacağı alanı belirleyeceğim ancak bu kısımda hareketli bir grafik kullanmak istemiyorum. (isteğe göre hareketli grafik de kullanılabilir.)

Şekil 2.6: Fonu oluşturulmuş üst başlık alanı belirlenmiş şablon

Belirlediğim alana daha önce hazırladığım veya belirlediğim durağan bir grafiği çalışmamın içine alıyorum ve konumunu belirledikten sonra bulunması gereken alana yerleştiriyorum. Bu alanı haberimizin başlığının olacağı alan olarak belirliyorum.

Şekil 2.7: Kullanım alanları tamamlanmış şablon

Bu aşamadan sonra belirlediğimiz safe area doğrultusunda haber başlığı, alt başlık, haber metni ve görselimizi bulunacakları alanlara yerleştirmeye başlayabiliriz. İlk önce başlığımızın yerini belirliyorum. Belirleyeceğim alanda okunur anlaşılır bir font kullanımına dikkat ediyorum. Çalışmamı layer properties'i kullanarak (Gölge, parlama, kabartma vb.) daha çarpıcı bir hale getiriyorum. Ardından alt başlık, haber metni ve fotoğraf ve grafik kullanacağım alanı belirliyorum. Alt başlığı da dikkat çekici bir şekilde hazırlamak için farklı renk, farklı boyutlar kullanılabilir. Ardından haber metnimi alıp vurgulanması gerekli olan alanları bold, farklı renk veya farklı puntolarla yazıyorum. Dikkat çekiciliğini artırmak için kullanacağımız görselimi çalışmamın içine alıyorum. Belirlediğim alana yerleştirdikten sonra grafiğimin son aşamasını da tamamlamış oldum.

Şekil 2.8: Yayına hazır haber grafiği

Artık grafiğimi kaydedip yayına verileceği birime gönderebilirim. Öte yandan kayıt sırasında safe area'mizi ve haber metnimizin altındaki fonu kapatıp PNG formatında kaydetmeliyiz bu şekilde haber metninin arkası alpha olmuş olacak ve montajda bu kısma hareketli grafik konulacak, ayrıca grafiğimiz rejiden yayına verilecek ise haberin aciliyetine göre metnin altındaki fonu kapatmadan da yayına verebiliriz artık grafiğimiz yayına hazır.

Oluşturduğumuz bu grafik şablon üzerinden diğer haber formatlarına da grafikler üretebiliriz.

2.7 Haber Grafik Türleri

Haber grafik türleri verilen haberlere göre sekiz ana başlıkta toplanır. Bunlar Haber grafikleri, Ekonomi Grafikleri, Spor Grafikleri, Son Dakika grafikleri, Telefon Bağlantı Grafikleri, Magazin Grafikleri, Anket Grafikleri, Hava Durumu ve Yol Bilgisi Grafikleridir.

2.7.1 Haber Grafiği

Haber grafiği kullanılan grafik türleri açısından yedi farklı türe ayrılır. Bunlar: Haber Destek Grafiği, Olay Haber Grafiği, Kişi Grafiği, Harita Grafiği, Görüntü Destek Grafikleri, Fotoğraf Kullanım Grafikleri, Kapak ve Plazma Grafikleridir. Bu grafik türlerinin kendisine göre farklı şablonları vardır ve o şablon doğrultusunda hazırlanır.

2.7.1.1 Haber Destek Grafiği

Haber destek grafikleri derlenen haberi daha etkili bir şekilde izleyiciye aktarmak ve haberin vurgulanmak istenen bölümünü ön planda tutmak amacıyla kullanılır. Haber grafik türleri arasında en fazla kullanılan türdür. Bu tür grafiklerde kullanılacak imaj, logo v.b materyaller net, anlaşılır ve haberi en iyi şekilde yansıtan imajlar olmalıdır.

Şekil 2.9: Haber Grafiği (Haber Turk)

Yayıncı kuruluş : Haber Turk TV

Grafik Türü : Haber Destek Grafiği

Yorum : Haber başlığı uzun olmasına rağmen başarılı bir şekilde kullanılmıştır. Haberin okunurluğunu artırmak için fonda başlığı ortaya çıkaracak bir renk kullanılabilirdi. Grafikte gri ve tonları kullanılarak bir derinlik oluşturulmuş ve başarılı olunmuştur. Alt başlık altındaki gri şerit rahatsız edici daha farklı bir renk kullanarak alt başlık ortaya çıkarılabilirdi. Gri üzerine beyaz kullanılarak verilen alt başlık dikkat çekiciliğini yitirmiştir. Ayrıca kırmızı ve tonları kullanılarak daha okunur bir hale getirilebilirdi. Haber metni siyah ve bold kullanılarak okunur bir hale gelmiş, kullanılan imajlar doğru ve yerinde, başarılı bir şekilde kullanılmıştır.

Şekil 2.10: Haber Grafiği (Haber Turk)

Yayıncı kuruluş : Haber Turk TV

Grafik Türü : Haber Destek Grafiği

Yorum : Haber başlığı uzun olmasına rağmen başarılı bir şekilde kullanılmıştır. Maddeler halinde verilen haber metninin kırmızı noktalar ile ayrılması yerinde ve isabetli olmuş. Metin içerisindeki vurgulanması gereken bilgilerin kırmızı ve büyük puntolar ile yazılması haberin anlaşılmasını artırmıştır. Logo altında kullanılan fon logoyu ön plana çıkarmasına rağmen logo çok yalın durmaktadır, Logonun altında ışık ve gölge kullanılarak bu yalınlık giderilebilirdi.

Şekil 2.11: Haber Grafiği (NTV)

Yayıncı kuruluş : NTV

Grafik Türü : Haber Destek Grafiği

Yorum : Haber başlığı ve altındaki şeritte seçilen renkler oldukça başarılı kullanılmıştır. Bundan dolayı başlık ön planda, anlaşılır ve okunur bir hale gelmiştir. Alt başlık kısa olduğu için çok fark edilmiyor bu nedenle çalışmada alt başlık kullanılmamalıydı bunun yerine başlığa “İDAM CEZALARI 2009” yazılarak haber daha net anlatılırdı. Fonda kullanılan renkler ile verilen derinlik ayrıca vurgulanması gereken bilgilerin ayrı ve şeritler üzerine yazılması haberin okunmasını ve anlaşılır olmasını artırmıştır. Kullanılan imajlar yerinde ve olayı anlatan imajlardır (idam sehpası elektrikli sandalye v.b görseller de kullanılabilirdi tercih edilmemesi ekranı şiddet ve korkudan uzak tutmak için iyi bir seçim olmuştur).

2.7.1.2 Olay Haber Grafiği

Olay haber anında gelişen haberlere yapılan grafiklerdir. Bu grafikler çok çabuk yapılan ve hemen yayına verilen grafiklerdir. Ayrıca bu haberlerin görüntüleri genellikle olmaz veya sonradan muhabirler ve ajanslar aracılığı ile haber merkezine ulaşır bu nedenle olay haber grafikleri son derece önemlidirler. Haberin haber merkezine gelmesi ve ardından grafik birimine iletilmesi çok hızlı bir süreçte gerçekleşir bu nedenle hatalar çok sık yaşanır bundan ötürü hata olmaması için azami derecede dikkatli olunmalıdır.

Şekil 2.12: Haber Grafiği (Haber Turk)

Yayıncı kuruluş : Haber Turk TV

Grafik Türü : Olay Haber Grafiği

Yorum : Haber başlığı anlaşılır ve etkili kullanılmış, haber metninde vurgulanması gereken bilgiler büyük puntolarla ve kırmızı renk kullanılarak daha etkili hale getirilmiş. Olay yeri harita üzerinde gösterilerek bilgilendirme yapılması ve fonda kullanılan kırmızı renk ile birlikte verilen patlama imajı olayın vahametini açıklamada son derece etkili olmuştur.

Şekil 2.13: Haber Grafiği (Haber Turk)

Yayıncı kuruluş : Haber Turk TV

Grafik Türü : Olay Haber Grafiği

Yorum : Haber başlığı anlaşılır ve etkili kullanılmış, haber metninde vurgulanması gereken bilgi büyük puntolarla ve kırmızı renk kullanılarak daha etkili hale getirilmiş. Operasyona giden veya dönen askeri birlik imajı kullanılması olayı anlatarak bir bütünlük oluşturmuştur.

2.7.1.3 Kişi Grafığı

Kişi grafığı kişileri tanıtan, kişilerin açıklamalarını ve kişilere yönelik haberleri desteklemek için kullanılan grafiklerdir. Bu grafikte kişinin fotoğrafı ve titri mutlaka bulunmalıdır. Grafik çalışmasında anlaşılır net ve etkili bir fotoğraf kullanılmalıdır.

şekil 2.14: Kişi Grafığı (NTV)

Yayıncı kuruluş : NTV

Grafik Türü : Kişi Grafığı

Yorum : Haber başlığı olarak açıklama yapan kişinin isminin kullanılması ve alt başlık olması gereken yerde titri kullanılması bir hatadır. Açıklama yapan kişinin ismi ve titri fotoğraf altında veya haber metninin sonunda kullanılması gerekir. Küçük puntolar ile yazılması ve kullanılan fonun gri olması haber metnini okunmaz duruma getirmiştir.

Şekil 2.15: Haber Grafiği (Haber Turk)

Yayıncı kuruluş : Haber Turk TV

Grafik Türü : Kişi Grafiği

Yorum : Haber başlığının uzun olmasından dolayı küçük puntolar ile yazılan başlık etkiyi azaltmıştır. Haber metni okunur ve anlaşılır bir şekilde kullanılmış ayrıca vurgulanması gereken yer kırmızı renk kullanarak ön plana çıkarılmıştır. Kullanılan imajın net ve etkili olması grafiğin etkisini artırmıştır. Titrin en uygun yerde yazılması ile grafik tam bir bütünlük sergilemektedir.

2.7.1.4 Harita Grafiği

Haritalar deprem, çatışma, sel, kapalı yollar ve gündeme ilişkin haberlerde bilgilendirmek amaçlı kullanılan grafiklerdir. Haritalı grafiklerde dikkat edilmesi gereken hususlar olayın yaşandığı bölge, mekan, deprem haritası ise depremin şiddeti gibi bilgiler yazı ve grafikler ile vurgulu bir şekilde belirtilmelidir.

şekil 2.16: Harita Grafiği (El Cezire)

Yayıncı kuruluş : El Cezire

Grafik Türü : Harita Grafiği

Yorum : Haritada verilen bilgiler haber grafiği için son derece yetersizdir. Haritaya bakıldığında olayı anlatan hiçbir bilgi bulunmamaktadır. Genel ve detay haritaların bir arada kullanması doğru bir tercih olmasına rağmen hazırlanan grafikteki harita yetersiz ve başarısız bir çalışmadır.

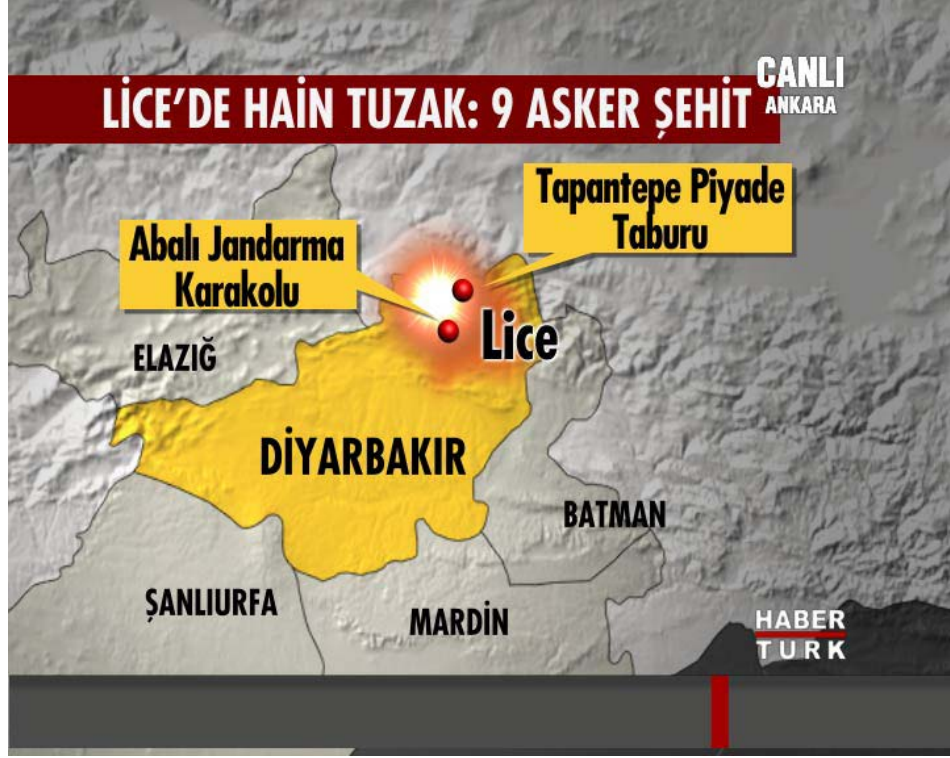

Şekil 2.17: Harita Grafiği (NTV)

Yayıncı kuruluş : NTV

Grafik Türü : Harita Grafiği

Yorum : Haritada verilen bilgiler, olayı iyi ama dağınık bir şekilde açıklıyor. Denizler ve komşu ülkenin de yazılması olay yerinin anlaşılabilirliğini artırmış. Grafikte “MEKSİKA’DA DEPREM” gibi genel bir başlık seçilebilirdi. Deprem bölgesinin gösterildiği alandaki helezon üzerinde büyük ve etkili bir şekilde depremin şiddeti yazılarak grafiğin etkisi artırılabilirdi.

Şekil 2.18: Harita Grafiği (Haber Turk)

Yayıncı kuruluş : Haber Turk TV

Grafik Türü : Harita Grafiği

Yorum : Haber başlığının çok uzun olması başlığın belirginliğini azaltmış. Başlıkta kullanılan “Lice’de” kısmı fazla ve gereksiz yere kullanılmıştır. Haritada etkili bir şekilde yazıyor olması yeterlidir. Örneğin, başlık “HAIN TUZAK: 9 ASKER ŞEHİT “ olabilir. Haritada verilen bilgiler olay yerini çok iyi şekilde açıklıyor, olay yeri ve civarında belirtilmesi, patlama görüntüsü ile ayrıntılı bilgilere yer verilmesi haritanın inandırıcılığını artırmıştır. Kullanılan renkler ile bölgeler ve vurgulanacak bilgiler etkili bir şekilde sunulmuş.

2.7.1.5 Görüntü Destek Grafiği

Görüntü destek grafikleri hazırlanmış olan haber görüntüsü üzerine bazen bir bilgi metni bazen ise fotoğraf ve grafiklerle verilen haber görüntüsünün herhangi bir yerinden görüntüyü desteklemek için kullanılan grafiklerdir. Bu grafiklerde verilen bilgiler kısa ve öz bilgiler olmalı verilen haberin görüntüsünü fazla kapatmadan kısa süreli verilmesine dikkat edilmelidir.

Şekil 2.19: Görüntü Destek Grafiği (Show TV)

Yayıncı kuruluş : Show TV

Grafik Türü : Görüntü Destek Grafiği

Yorum : Görüntüyü fazla etkilemeyecek şekilde sol alt köşede verilen bilgi metni gereksiz yere uzun kullanılarak verilmiş ayrıca saat bilgisinin yazıldığı alan boş alanın olmasına karşın sıkıştırılarak yazılmıştır. Grafikte aralara da boşluk bırakılabilirdi. Vurgulanması gereken yer yeşil yerine daha etkili bir renk ile de desteklenebilirdi.

Şekil 2.20: Görüntü Destek Gafığı (ATV)

Yayıncı kuruluş : ATV

Grafik Türü : Görüntü Destek Grafiği

Yorum : Görüntüyü fazla etkilemeyecek şekilde sağ üst köşede ekran ile uyumlu bir şekilde kullanılan grafik etkili ve görüntü ile uyum içerisindedir.

2.7.1.6 Fotoğraf Kullanımı Grafiği

Fotoğraf kullanımı grafiği haberi desteklemek için kullanılan grafik türüdür. Kullanılan fotoğraf bir fon üzerinde gösterilir ve gerekiyorsa üzerinde kullanılan fotoğraftaki kişi ve yer hakkındaki bilgilere yer verilir. Bu grafik türü genel olarak ölüm haberleri, (şehit) aranan zanlılar ve bazı haberlerde destek amaçlı verilen belgelerde sıklık ile kullanılır.

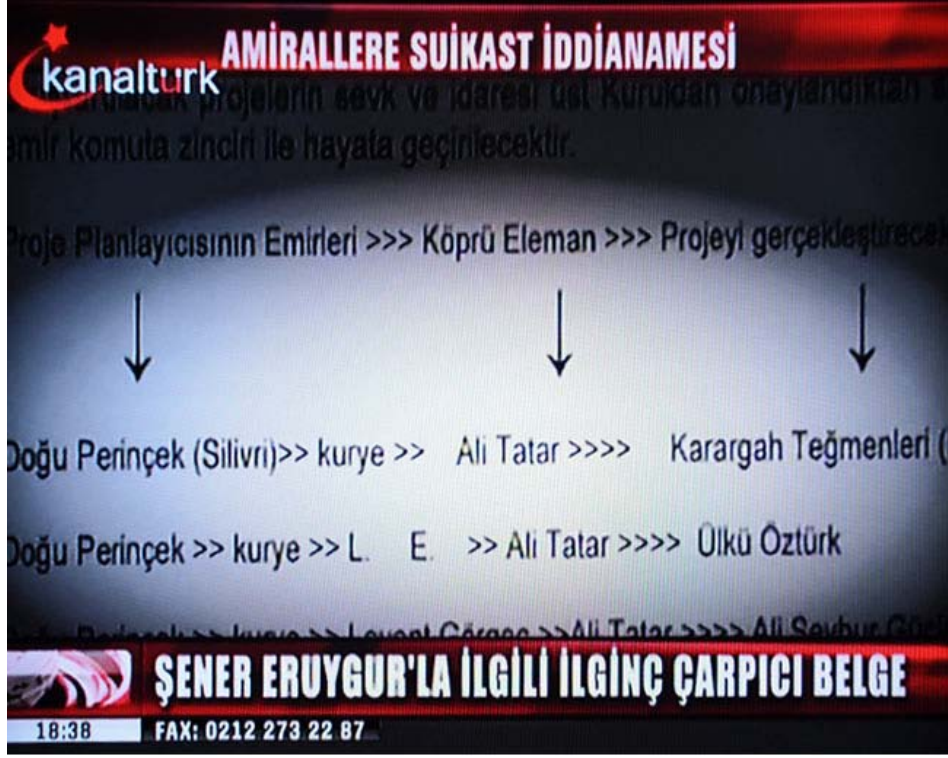

Şekil 2.21: Fotoğraf Grafiği (NTV)

Yayıncı kuruluş : NTV

Grafik Türü : Fotoğraf Grafiği

Yorum :Kullanılan renk, tonlar ve fotoğrafın siyah beyaz kullanılması, bir bütünlük oluştururken, fotoğraf için kullanılacak alan olmasına rağmen fotoğrafın grafikte küçük kullanılması etkisini azaltılmıştır. İsmi kullanılması grafiğin bilgilendirme etkisini artırmıştır.

Şekil 2.22: Fotoğraf Grafiği (Kanal Turk)

Yayıncı kuruluş : Kanal Turk TV

Grafik Türü : Fotoğraf Grafiği

Yorum : Haberde kullanılan belgede vurgulanması gereken yerler dışında kalan alan siyah olarak verilmiştir. Ekranda son derece kötü ve başarısız şekilde kullanılmıştır. Bir fon üzerinde, belgenin tamamı görünecek biçimde ve üzerinde vurgulanması gereken yer ayrıntılı bir şekilde belirtilerek kullanılabilirdi.

2.7.1.7 Kapak ve Plazma Grafiği

Kapak ve plazma grafikleri haber metni okunurken plazmaya veya ekrana verilen, genelde haberin başlığının veya kısa ve öz cümlelerin kullanıldığı son derece etkili grafiklerdir.

şekil 2.23: Kapak ve Plazma Grafiği (El Cezire)

Yayıncı kuruluş : El Cezire

Grafik Türü : Kapak ve Plazma Grafiği

Yorum : Başlık, alt başlık, kullanılan imajlar ve vurgulanacak metin oldukça etkili ve düzenli bir şekilde kullanılmıştır. Kameranın çekim açısı ve spikerin duruş yeri ile birlikte etkili bir plazma grafiği çalışması olmuştur.

Şekil 2.24: Kapak ve Plazma Grafiği (NTV)

Yayıncı kuruluş : NTV

Grafik Türü : Kapak ve Plazma Grafiği

Yorum : Başlık rengi ve zeminde kullanılan renkler ile başlık çarpıcı hale gelmiştir. Kullanılan imajlar olayı yeteri kadar açıklamaktadır. Görsel bütünlük olarak sade ve etkili bir çalışma.

Şekil 2.25: Kapak ve Plazma Grafiği (TRT)

Yayıncı kuruluş : TRT

Grafik Türü : Kapak ve Plazma Grafiği

Yorum : İlk bakışta gözümüze çarpan okunurluğu ve fotoğrafın görünüşünü etkileyen, başlığın altında kullanılan ışık patlamasıdır. Bu patlama gereksiz ve bütünlüğü bozan bir unsur olarak karşımıza çıkıyor. Bu ışık patlaması azaltılır veya kaldırılır ise başlık, fon ve kullanılan imaj son derece yerinde ve etkili hazırlanmış bir grafik çalışması olacaktır.

Şekil 2.26: Kapak ve Plazma Grafiği (Show TV)

Yayıncı kuruluş : Show TV

Grafik Türü : Kapak ve Plazma Grafiği

Yorum : Kullanılan renk tonları, fotoğrafın siyah beyaz kullanılması ve kullanılan imajlar birlikte bir bütün oluşturuyor. Yazı alanındaki hakim rengin kırmızı ve siyah olması nedeni ile haber metninde zıt renkler yeşil ve beyaz kullanılması çalışmayı daha etkili bir hale getirmiştir.

2.7.2 Ekonomi Grafiği

Ekonomi grafiği verilen haberlere göre  farklı tre ayrılır. Bunlar Ekonomi Haber Destek Grafikleri, Borsa ve Para Grafikleri ve çizgi ve Pasta Grafikleridir. Bu grafik türlerinin kendisine göre farklı Şablonları vardır ve o Şablonlar doğrultusunda hazırlanır.

2.7.2.1 Ekonomi Haber Destek Grafiği

Ekonomi Haber Destek Grafiği derlenen haberi daha etkili bir Şekilde izleyiciye aktarmak ve haberin vurgulanmak istenen bölümünü ön planda tutmak amacıyla kullanılan grafik türüdür. Bu tür grafiklerde kullanılacak imaj, logo v.b materyaller net, anlaşılır ve haberi en iyi Şekilde yansıtan imajlar olmalı.

Şekil 2.27: Ekonomi Grafiği (Haber Turk)

Yayıncı kuruluş : Haber Turk TV

Grafik Türü : Ekonomi Grafiği

Yorum : Ekonomi Grafiği formatında hazırlanan çalışmada alt başlık ve vurgulanması gereken alanlarda formata uygun olarak mavi renk kullanılmıştır. Fonda gri tonlar kullanılarak oluşturulan derinlikte büyük fontlarla yazılan haber metni daha okunur hale gelmiştir. Logo altında kullanılan fon logoyu ön plana çıkarmasına rağmen logo çok yalın duruyor. Öte yandan logonun altında etkili bir şekilde ışık ve gölge kullanılarak bu yalınlık giderilebilir. İlk bakışta bizi rahatsız eden logo ile haber metninin birbirine çok yakın olması ve yazının sıkıştırılarak kullanılması. Bu da faiz yazısını alt satıra ekleyerek yüzde ile sıfır arasına konulacak bir boşlukla giderilebilir.

Şekil 2.28: Ekonomi Grafiği (NTV)

Yayıncı kuruluş : NTV

Grafik Türü : Ekonomi Grafiği

Yorum : Haber başlığı ve altındaki şeritte kullanılan renkler oldukça başarılı seçilmiştir. Bundan dolayı başlık ön planda, anlaşılır ve okunur bir hale gelmiştir. Alt başlık ve fonda kullanılan renkler ve fontun kullanım şekli alt başlığın okunurluğunu kaybetmesine neden olmuştur. Fonda kullanılan renkler ile verilen derinlik, ayrıca vurgulanması gereken bilgilerin de ayrı ve şeritler üzerine yazılması ve doğru imaj kullanımı haberin okunmasını ve anlaşılır olmasını artırmıştır.

2.7.2.2 Çizgi ve Pasta Grafikleri

Çizgi ve Pasta Grafikleri izleyiciye haberin daha etkili ve anlaşılır olarak aktarılması için kullanılır. Ekonomi haberlerinde en sık kullanılan grafiklerdendir. Bu grafik türü anlaşılması zor ekonomi verilerini en sade şekilde hazırlanıp anlaşılır bir şekilde izleyiciye aktarmakta kullanılır.

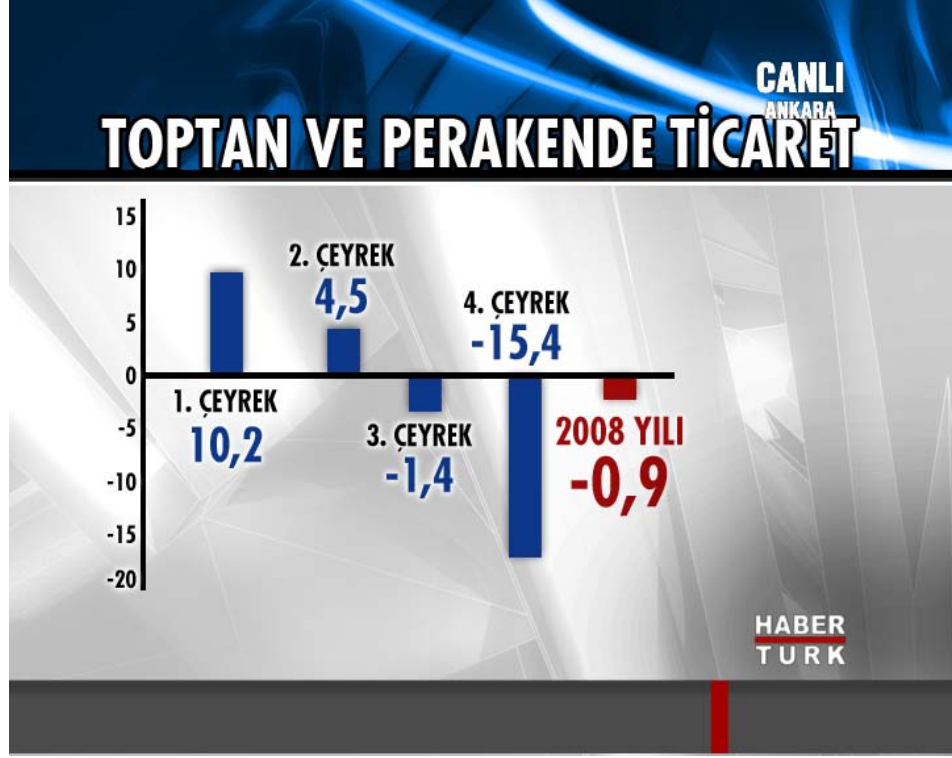

Şekil 2.29: Çizgi ve Pasta Grafiği (NTV)

Yayıncı kuruluş : NTV

Grafik Türü : Çizgi ve Pasta Grafiği

Yorum : Haber başlığı ve altındaki şeritte kullanılan renk oldukça başarılı kullanılmıştır; başlık ön planda, anlaşılır ve okunur bir hale gelmiştir. Kullanılan imajlar ile zıt renkler birbirini tamamlayarak etkili ve başarılı bir grafik çalışma oluşturulmuştur.

Şekil 2.30: Çizgi ve Pasta Grafiği (Haber Turk)

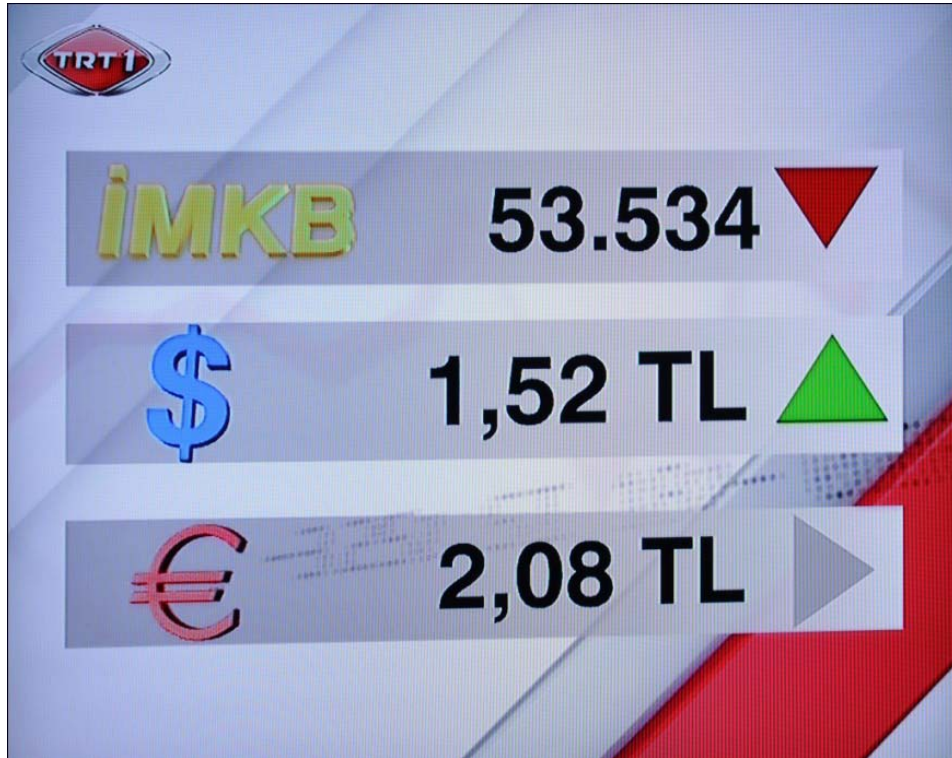
Yayıncı kuruluş : Haber Turk TV

Grafik Türü : Çizgi ve Pasta Grafiği

Yorum : Grafikte ilk göze çarpan boş alanların çok yer kaplaması ve bunun sonucunda verilen grafiğin küçük kalmasıdır. Böylece grafik ekranda gözü rahatsız edici hale gelmiştir. Grafik daha da büyütülerek sayfanın boş alanları doldurulabilir fondaki boşluk ise ilgili görsel imajlar kullanımı ile giderilebilir. Ekside kalan bilgilerin mavinin farklı tonu kullanılarak gösterilmesi daha uygun olurdu. Asıl vurgulanması gereken bilgi kırmızı ile başarılı bir şekilde gösterilmiştir.

2.7.2.3 Borsa ve Para Grafiği

Borsa ve Para Grafikleri gün içerisinde en çok kullanılan grafiklerdir. Bu grafikler gün içerisinde sürekli değişim gösterir bu nedenden dolayı sürekli yenilenecek grafiklerdir. Bu tür grafikler önceden hazırlan şablonlar üzerine otomasyon tarafından verilen güncel data'lar ile birlikte yayına verilir.

şekil 2.31: Borsa ve Para Grafiği (TRT)

Yayıncı kuruluş : TRT

Grafik Türü : Borsa ve Para Grafiği

Yorum : Grafiğin ekranın tamamını kaplayacak şekilde verilmesi ve fonun çok sade olması izleyiciyi rahatsız edecektir. Fonda kullanılacak imajlar ile fon zenginleştirilebilir ve grafik makul ölçülerde küçültülerek ekranı rahatlatarak bir biçimde sorun aşılarak grafik kullanılabilir.

Şekil 2.32: Borsa ve Para Grafiği (NTV)

Yayıncı kuruluş : NTV

Grafik Türü : Borsa ve Para Grafiği

Yorum : Haber başlığı ve altındaki şeritte kullanılan renk oldukça başarılı kullanılmıştır, başlık ön planda, anlaşılır ve okunur bir hale gelmiştir. Kullanılan imajlar ile derinlik kazandırılmıştır. Grafikte kullanılan rengin tonları grafiğin bütünlüğünü bozarak izleyiciyi rahatsız edebilir. Başlığın zemininde ve alt başlıkta kullanılan kırmızı rengin zıt rengi (yeşil ve tonları) kullanılarak grafikteki bütünlük sağlanabilir.

2.7.3 Spor Grafiği

Spor grafiği verilen haberlere göre  farklı tre ayrılır. Bunlar Kişi Grafiği, Ma ncesi ve Ma Sonrası Grafikleri, Kapak ve Plazma Grafikleridir.

2.7.3.1 Spor Haber Destek Grafiği

Spor Haber Destek Grafiği derlenen haberi daha etkili bir Şekilde izleyiciye aktarmak ve haberin vurgulanmak istenen bölümünü ön planda tutmak amacıyla kullanılan grafik türüdür. Bu tür grafiklerde kullanılacak imaj, logo v.b materyaller net, anlaşılır ve haberi en iyi Şekilde yansıtan imajlar olmalıdır.

Şekil 2.33: Spor Grafiği (Haber Turk)

Yayıncı kuruluş : Haber Turk TV

Grafik Türü : Spor Grafiği

Yorum : Spor Grafiği formatında hazırlanan çalışmada alt başlık ve vurgulanması gereken alanlarda formata uygun olarak yeşil renk kullanılmıştır. Kullanılan renk koyu yeşil olduğu için renk anlaşılmamaktadır daha açık bir tonu kullanılabilirdi.

Şekil 2.34: Spor Grafiği (Haber Turk)

Yayıncı kuruluş : Haber Turk TV

Grafik Türü : Spor Grafiği

Yorum : İlk bakışta göze çarpan eksiklikler başlığın ve kullanılan imajların küçük olması. Bunlar bir miktar büyütüldüklerinde sorun aşılmış olacaktır. Fondaki derinlik, yazıyı ön plana çıkarması ve sıcak renklere olan turuncunun kullanılması grafiği çarpıcı ve etkili bir hale getirmiştir.

2.7.3.2 Kişi Grafığı

Kişi Grafığı kişileri tanıtan, kişilerin açıklamalarını ve kişilere yönelik haberleri desteklemek için kullanılan grafiklerdir. Bu grafikte kişinin fotoğrafı ve titri mutlaka bulunmalıdır. Grafik çalışmasında anlaşılır net ve etkili bir fotoğraf kullanılmalıdır.

şekil 2.35: Spor Kişi Grafığı (Haber Turk)

Yayıncı kuruluş : Haber Turk TV

Grafik Türü : Spor Kişi Grafığı

Yorum : Euro 2008 kurumsalına uygun olarak yapılan grafik, görsel imajlar ile zenginleştirilmiştir. Kullanılan fotoğrafta omuzların olması çalışmayı daha etkili yapacaktır. Alan olmasına karşın yazının küçük kullanılması etkiyi azaltığından büyütülerek daha etkili bir hale getirilebilir. Titrin en uygun yerde yazılması ile grafik tam bir bütünlük sergilemektedir.

Şekil 2.36: Spor Kişi Grafiği (NTV)

Yayıncı kuruluş : NTV

Grafik Türü : Spor Kişi Grafiği

Yorum : Spor Grafiği formatında hazırlanan çalışmada başlık olmayışı büyük bir eksiklik, açıklama yapan kişinin ne konuda açıklama yaptığı ekrana ilk bakıldığında anlaşılmalıdır. Yoksa seyirci haberin tamamına bakmadan başka kanala geçecektir. Bundan dolayı başarısız bir çalışma olmuştur.

2.7.3.3 Maç Öncesi ve Maç Sonrası Grafiği

Maç öncesi ve maç sonrası grafikler seyirci tarafından büyük ilgiyle takip edilen grafiklerdir. Maç programı, maç kadrosu, puan durumu, skor bilgileri v.b bilgileri içeren grafiklerdir.

Şekil 2.37: Maç Öncesi ve Maç Sonrası Grafiği (Haber Turk)

Yayıncı kuruluş : Haber Turk TV

Grafik Türü : Maç Öncesi ve Maç Sonrası Grafiği

Yorum : Grafik çalışmada kullanılan renklerin kırmızı ve siyah olması gözü yormakta. Ayrıca 2010 Dünya Kupası kurumsal çalışmalarından oldukça farklı ve uzak bir çalışma yapılmıştır. 2010 Dünya Kupası kurumsal renkleri kullanılarak daha etkileyici bir grafik yapılabilirdi.

Şekil 2.38: Maç Öncesi ve Maç Sonrası Grafiği (NTV)

Yayıncı kuruluş : NTV

Grafik Türü : Maç Öncesi ve Maç Sonrası Grafiği

Yorum : Grafik çalışmada göze çarpan problem siyah alanların gözü yormasıdır. Ayrıca kullanılan renklerden dolayı yazı ön plana çıkarılmıştır. Siyah alanın yerine kullanılacak mor tonlar ile yapılmış bir çalışma hem gözü yormayacak hem de grafik çalışmayı daha etkili hale getirecektir.

2.7.3.4 Kapak ve Plazma Grafiği

Kapak ve Plazma grafikleri haber metni okunurken plazmaya veya ekrana verilen genelde haberin başlığının veya kısa ve öz cümlelerin kullanıldığı son derece etkili grafiklerdir.

Şekil 2.39: Kapak ve Plazma Spor Grafiği (Haber Turk)

Yayıncı kuruluş : Haber Turk TV

Grafik Türü : Kapak ve Plazma Spor Grafiği

Yorum : Grafik çalışmada ilk dikkat çeken olumsuzluk kullanılan fotoğraf ve logonun bulunduğu alanda yoğun kullanılan ışıktan dolayı çarpıcılığın yitirmiş olması. Fotoğraf ekranın yarısını kaplamasına rağmen etkili kullanılmamıştır. Fotoğraf altına uygulanacak ışık ve gölgeler ile ön plana çıkarılabilir. Haber metni biraz daha büyütülerek etkisi artırılabilir.

2.7.4 Son Dakika Grafiği

Gün içerisinde aniden gelişen haberlerin vakit kaybetmeden ekrana verilmesinde kullanılan grafik türüdür. Bu grafikler durağan ve hareketli grafikler olabilir. Son dakika grafikleri reji tarafından yayına verilen grafiklerdir. Bu grafikler önceden hazırlanan şablona otomasyon üzerinden bilgiler girilerek yayına verilir.

Şekil 2.40: Son Dakika Grafiği (Haber Turk)

Yayıncı kuruluş : Haber Turk TV

Grafik Türü : Son Dakika Grafiği

Yorum : Çarpıcı renkler kullanılarak izleyicinin verilen habere odaklanması sağlanmış. Her zaman grafiklerde rahatsız edici olan siyah yerine gri tonlar kullanılabilir.

2.7.5 Telefon Bağlantı Grafiği

Telefon bağlantılarında yayına bağlanan kişinin fotoğrafı kullanılarak yayına verilen grafik türüdür. Bazı zamanlarda fotoğrafı olmayan kişilerde için telefon fotoğrafı, silüet veya boş fotoğrafsız bir alan kullanılır. Yayına telefon ile bağlanacak kişi belirlendikten sonra fotoğrafı hızla temin edilir ardından fotoğraf grafikere iletilir ve grafiker tarafından yayına uygun şekilde getirildikten sonra rejeye gönderilir ve rejiden otomasyon aracılığı ile yayına verilir.

Şekil 2.41: Telefon Bağlantı Grafiği (CNN Turk)

Yayıncı kuruluş : CNN Turk TV

Grafik Türü : Telefon Bağlantı Grafiği

Yorum : Alan derinliği sağlandığı için fotoğraf ön planda duruyor. Fotoğrafta bir omuzun görünmemesinin gözü rahatsız etmesi dışında başarılı bir çalışma. Telefon bağlantılarında iki omuzu görünen fotoğraf kullanmak inandırıcılığı arttırdığı için tercih edilmelidir.

2.7.6 Aktüel ve Kültür Sanat Grafikleri

Aktüel Kültür Sanat Grafikleri, tiyatro, sinema, magazin olayları ve günlük hayatta meydana gelen ilgi çekici haberler için hazırlanan grafik türüdür. Bu tür grafiklerde kullanılacak imaj, logo v.b materyaller net, anlaşılır ve haberi en iyi şekilde yansıtan imajlar olmalı.

Şekil 2.42: Aktüel, Kültür Sanat Grafiği (NTV)

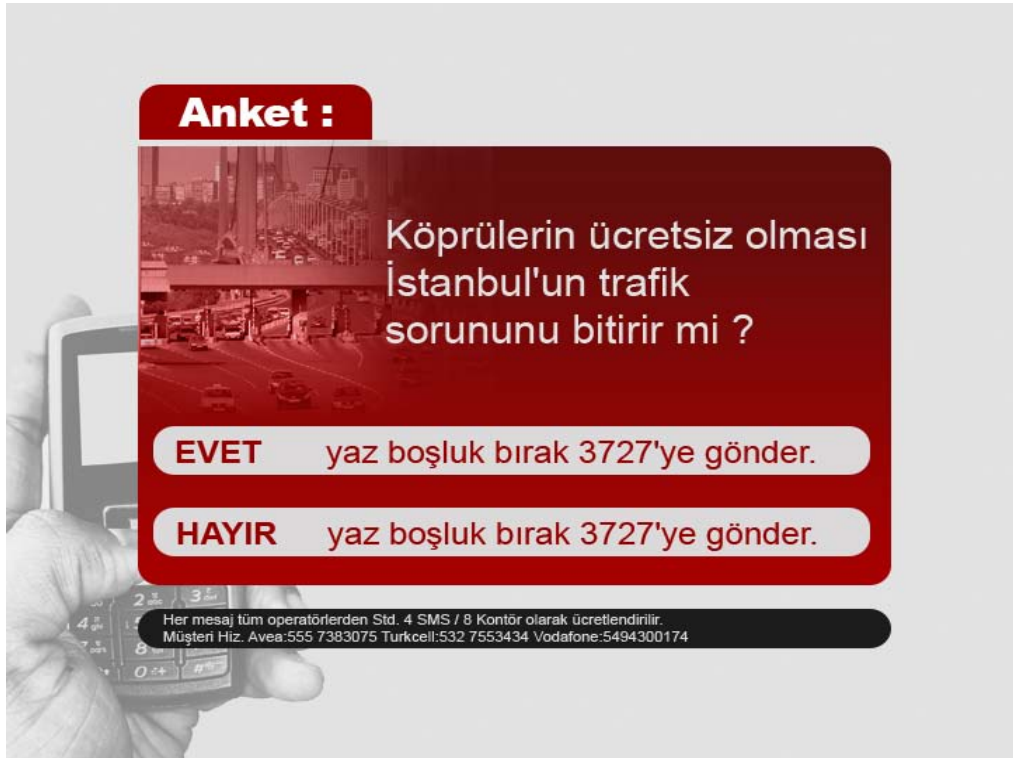
Yayıncı kuruluş : NTV

Grafik Türü : Aktüel, Kültür Sanat Grafiği

Yorum : İhtişam ve gösterişin rengi mor ağırlıklı yapılan çalışmadan dolayı etkileyici hale gelmiştir. Fonda kullanılan gri tonlar ile bilgiler anlaşılır ve okunur hale gelmiştir. Kullanılan imajlar ile olay anlatılmış ve bütünlük sağlanmıştır. Ekrandaki en büyük sorun, grafik verilirken rejiden “canlı” yayın yazısının kaldırılmamasıdır. Bunun sonucunda başlığın okunuşu ve görünüşü olumsuz şekilde etkilenmektedir.

2.7.7 Anket Grafikleri

Araştırma şirketlerinin anketlerin, istatistiklerin veya televizyon programlarında yapılan anketlerin ekrana verildiği grafik türüdür. Televizyon programlarında verilen anketlerde ilk önce cevabı istenen sorunun grafiği hazırlanır ve yayına verilir. Anket süresi bittikten sonra eldeki veriler ile anket sonuç grafiği hazırlanır ve yayına verilir.

Şekil 2.43: Anket Grafiği (Haber Turk)

Yayıncı kuruluş : Haber Turk TV

Grafik Türü : Anket Grafiği

Yorum : Grafiğe bakıldığında ilk göze çarpan bilgi metnindeki sorunun okunurluğunun düşük olmasıdır. Bold ve büyük puntolar ile yazılarak bu problem rahatlıkla aşılabılır. SMS gönderilecek numaranın belirginliğini artırmak için bold yapmak yeterli olacaktır.

2.7.8 Hava Durumu ve Yol Grafikleri

Devlet Meteoroloji İşleri Genel Müdürlüğü ve Karayolları Genel Müdürlüğü'nden alınan bilgiler doğrultusunda hazırlanan günlük ve haftalık hava durumunu, yine günlük olarak oluşturulan yol durumunu gösteren bilgilendirme amaçlı yapılan grafiklerdir.

2.7.8.1 Hava Durumu Grafikleri

Devlet Meteoroloji İşleri Genel Müdürlüğü'nden alınan bilgiler doğrultusunda, hava sıcaklık tahminlerinin, nem oranlarının, rüzgarın yönü, şiddeti gibi bilgilerin de verildiği grafik türüdür.

Şekil 2.44: Hava Durumu Grafiği (TV NET)

Yayıncı kuruluş : TV NET

Grafik Türü : Hava Durumu Grafiği

Yorum : Grafik çalışmada ilk gözü rahatsız eden unsur kullanılan grafikte siyahın ağırlıkta olmasıdır. Bu çalışmaya kasvetli bir hava katmıştır. Siyah yerine mavi veya sarı tonlar kullanılarak çalışma daha çarpıcı hale getirilebilir. Grafik çalışma sade ve şık hazırlanmış, ayrıca verdiği bilgiler net ve anlaşılır bir şekilde sunulmuş.

2.7.8.2 Yol Durumu Grafikleri

Karayolları Genel Müdürlüğü'nden alınan bilgiler doğrultusunda kapalı yollar, çalışma yapılan yolları ve bu yollar ile ilgili bilgilerin verildiği grafik türüdür.

Şekil 2.45: Yol Durumu Grafiği

Yayıncı kuruluş : Örnek çalışma

Grafik Türü : Yol Durumu Grafiği

SONUÇ

Haber Grafiği, günümüzde televizyon kanallarının ve haber programlarının gün geçtikçe artması ve teknolojinin hızla gelişmesine paralel olarak televizyon haberciliğinde grafik tasarımının ağırlıklı olarak kullanılması ihtiyacıyla oluşur. Grafik sosyal hayatın her yerinde vazgeçilmez olduğu gibi televizyon haberciliğinin görsel gücünü, kurumsal kimliğini, haberin etkileyciliğini ve anlaşılabilirliğini artırmak için haber grafiği mutlaka kullanılmalıdır. “Televizyon Haberlerinde Grafiğin Yeri ve Önemi” başlıklı çalışmada bu bağ ayrıntılı bir şekilde ele alındı.

Haberlerin oluşum sürecinden başlayarak haberin grafik şeklinde ekrana yansımaya kadar geçen süreç ayrıntılı bir şekilde anlatılmıştır. Çalışmanın birinci bölümünde televizyon haberciliğindeki haberin yapısal özellikleri, haber çeşitleri ve bu haber çeşitlerinin neler olduğu ayrıca haber kaynağının nelerden beslendiği anlatılarak haberin grafiğe gönderilmeden önceki süreci tanımlanmaktadır. Grafikerin, hazırlayacağı haber grafiğinin içeriğine dair bilgi sahibi olması çalışmasının daha etkili daha vurgulu ve aynı zamanda hızlı hazırlanmasını sağlayacaktır. Televizyon haber grafiğinde çalışan grafikerin haberden bağımsız olması düşünülemez.

“Grafik Tasarım” başlıklı ikinci bölüm içerisinde ise; Renklerin özellikleri, televizyonda kullanılması gereken renk sistemi, renklerin insanlar üzerindeki etkisi ve haber grafiğinin alanları ele alınıyor. Haberde neden grafik kullanmalıyız?, Haber grafiğinin hazırlık süreci nedir?, Şablon hazırlanma sürecinde nelere dikkat edilir?, Haber grafik türleri nelerdir? Sorularının cevapları bu çalışmada verilen örnekler yardımıyla destekleyici ve öğretici bir sunumla anlatılmıştır. Çalışma televizyon haber grafikerlerine yardımcı ve yol gösterici unsurlar taşıyor ayrıca haber editörlerinin de grafiğin ekrana yansımadan önceki süreci kavramalarını sağlayarak grafikere nasıl yardımcı olacaklarına dair bilgiler sunuyor.

KAYNAKLAR

Tek Yazarlı Kitap

- BECER, Emre. (1997) *İletişim ve Grafik Tasarım*, Ankara, Dost Kitapevi.
- SARIKAVAK, N. Kemal. (1997) *Tipografinin Temelleri*. Ankara, Doruk Yayınları.
- KARADUMAN, Bahriye (1997) *Bir Derginin Görsel Kimlik Tasarımında Biçim Ve İçerik İlişkisi Açısından Tipografinin Önemi Yüksek Lisans Tezi*, Mersin: Mersin Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü
- UÇAR, T.fikret. (2004) *Görsel İletişim ve Grafik Tasarım*, İstanbul, inkılap kitapevi.

Sürelî Yayınlar

- YILDIZ Serpil. (2006) *Bilim ve Teknik Dergisi*, sayı 467, sy. 73-74

İnternet

Elektronik makale ve yayınlar

- Millî Eğitim Bakanlığı Gazetecilik Televizyon Haber Yazımı [MEB]. (2008).
MEGEP (Mesleki Eğitim Ve Öğretim Sisteminin Güçlendirilmesi Projesi)
Gazetecilik Televizyon Haber Yazımı. (Erişim Tarihi: 05 Ocak 2010)
http://megep.meb.gov.tr/mte_program_modul/modul_pdf/321GM0026.pdf
- Millî Eğitim Bakanlığı Gazetecilik TV Ekonomi Haberciliği [MEB]. (2008).
MEGEP (Mesleki Eğitim Ve Öğretim Sisteminin Güçlendirilmesi Projesi)
Gazetecilik Tv Ekonomi Haberciliği. (Erişim Tarihi: 06 Ocak 2010)
http://megep.meb.gov.tr/mte_program_modul/modul_pdf/321GM0042.pdf

- Millî Eğitim Bakanlığı Gazetecilik Spor Haberciliği [MEB] (2008) MEGEP (Mesleki Eğitim Ve Öğretim Sisteminin Güçlendirilmesi Projesi) Gazetecilik Spor Haberciliği

(Erişim Tarihi: 05 Ocak 2010)

http://cygm.meb.gov.tr/modulerprogramlar/kursprogramlari/gazetecilik/moduller/spor_haberciligi.pdf

Millî Eğitim Bakanlığı Gazetecilik TV Kültür Sanat Haberciliği [MEB]. (2008)

MEGEP (Mesleki Eğitim Ve ğretim Sisteminin Güçlendirilmesi Projesi)

Gazetecilik Tv Kültür Sanat Haberciliği. (Erişim Tarihi: 04 Ocak 2010)

http://megep.meb.gov.tr/mte_program_modul/modul_pdf/321GM0045.pdf

Millî Eğitim Bakanlığı Gazetecilik TV Mağazin Haberciliği [MEB]. (2008) MEGEP

(Mesleki Eğitim Ve ğretim Sisteminin Güçlendirilmesi Projesi) Gazetecilik Tv

Mağazin Haberciliği. (Erişim Tarihi: 08 Ocak 2010)

http://cygm.meb.gov.tr/modulerprogramlar/kursprogramlari/gazetecilik/moduller/magazin_haberciligi.pdf

Millî Eğitim Bakanlığı Matbaa Alanı Renk Karışımları [MEB]. (2007) MEGEP

(Mesleki Eğitim Ve ğretim Sisteminin Güçlendirilmesi Projesi) Matbaa Alanı Renk

Karışımları. (Erişim Tarihi: 10 Haziran 2010)

http://megep.meb.gov.tr/mte_program_modul/modul_pdf/213GIM171.pdf

elmaaltshift.blogspot.com, (2005) (Erişim Tarihi: 15 Aralık 2009)

<http://elmaaltshift.blogspot.com/2005/07/grafik-tasarm-nedir.html>

ÖZGEÇMİŞ

01.08.1981 Yılında Erzurum’da doğdu. İlk ve orta öğretimini İstanbul’da tamamladıktan sonra 2002 yılında Kocaeli Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Plastik Sanatlar bölümünde lisans eğitimine başladı.

Aynı yıl Next Production’da grafiker olarak başladı.

2006 Lisans eğitimini tamamladı.

2007 Yılında Haber Turk TV’de grafiker olarak başladı.

2008 Yılında Haliç Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü’nde Grafik Tasarım Yüksek Lisans programına katıldı.

2009 İBB Kültür A.Ş’de grafiker olarak başladı halen görev yapmaktadır.